

HÉTFOI NAPLÓ

Megjelenik minden hétfőn reggel. Előfizetési díj: egy évre 100000 K, félévre 50000 K. Jugoszláviában: egy példány ára 5 dinár

POLITIKAI HETILAP
FELELŐS SZERKESZTŐ: DR. ELEK HUGÓ

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Budapest, VIII., Rökk Szilárd utca 3. szám
Telefon: József 8-96
Vasárnap este József 62-35

Macdonald és Poincaré találkozása

Juniushan általános európai konferencia lesz

Párizs, május 11.

Ramsay Macdonald az itteni kötet után kérdést intézett a Quai d'Orsay-n, vajjon lehetséges volna, hogy Poincaré a kitűzött határnap előtt egy nappal jönne Angliába. Poincaré kijelentette, hogy a kívánságunk eleget tesz és így a két államfő május 19-én fog Chequers-ban találkozni. Minthogy Macdonald másnap hivatalos ünnepeken vesz részt, Poincaré előreláthatólag már 20-án visszatér Párizsba. Ramsay Macdonald és Poincaré találkozás előjátékát képezi az európai államok általános konferenciájának, amelyet június közepén terveznek.

A magyar lélek ugarának szántóvetői

Az Egyesült ker. Nemzeti Liga közgyűlése

Vasárnap tartotta az Egyesült Kerestény Nemzeti Liga Teleki Pál gróf elnöklésével VI. rendes közgyűlést a régi országháza üléstermében.

Teleki gróf megnyitójában több keresztény öntudat és eszelekvőesség szükségességét hangoztatta.

A főtájkári jelentés után a válaszokat ejtették meg, mely után Wolff Károly a közgyűlés díszszóka mondotta el ünnepi beszédét. Szokott stílusában támadta a szociálistákat, a radikálisokat és a szabadkőműveseket. Már kijelentette, hogy bölcséleti alapon kíván foglalkozni csak velük. Azt fejtette ugyancsak filozófiai alapon, hogy a szocializmus, radikalizmus és a szabadkőművesség „állatembert” (?) csináltak a magyarból s ő rájuk vár a feladat, hogy Isten képre hasonló emberre formálják vissza a magyart. Meg is mondta, hogy ezért a munkáért őket joggal megilleti a „magyar lélek ugarának szántóvetői” cím.

Wolffnak nagy hatása volt s ezután Tormay Cecil a MANSZ nevében köszöntötte a ligát s *Biday* Dező EME öntudattal állapította meg, hogy 300.000 bajtársra nevében hajtja meg Wolff előtt a lobogót, mert parancsot kapott erre azoktól a bajtársaktól, akik ugyanazt munkálják, mint a liga, legfeljebb csak a munkájuk „erombább”, mert ők, már t. i. az EME, nem verebrekölnek, hanem nagy dúvadakra.

Még mások is mondtak üdvözlő beszédek s ezzel a közgyűlés véget ért.

Románia hét vármegyét ad vissza Magyarországnak semlegességéért

A román háborús hírekkel kapcsolatosan a „Hétfői Napló” munkatársának alkalma volt beszélgetni egy a napokban Erdélyből érkezett előkelőséggel, aki Románia terveit illetően az alábbi szenzációs információt adta:

— Romániában mindenki tisztában van azzal, hogy a háború Románia és Oroszország között elkerülhetetlen. A román külpolitika minden igyekezetével azon van, hogy közeli barátokat szerezzen, vagy legalább a szomszédok semlegességét biztosítsa. Erdélyben úgy tudják, hogy Szerbiában és Csehországban igen erős oroszbarát hangulat kapott lábra. Éppen ezért Románia most minden áldozat árán bár, Magyarország jóindulatú semlegességét akarja biztosítani.

— Erdélyi politikai körökben úgy tudják, hogy Románia önként és saját elhatározásából jelentékeny területei engedményeket hajlandó tenni Magyarországnak, ha a semlegességét abszolút garanciákkal biztosítani tudja. Azt beszélik, hogy a nem szorosan vett erdélyi megyék kivételével Románia hajlandó volna lemondani Míramaros, Szatmár, Bihar, Arad, csonka Békés- és Csanád-, valamint Krassó-Szörénymegyék területéről, melyeket fenntartás nélkül visszaadna Magyarországnak. Ezekben felül a hírek szerint arról is szó van, hogy Románia, amennyiben Erdély aktív támogatását a háború esetére kifizésbe helyezi, hajlandóságot mutat a gyulafehérvári egyezményen túlmenően Erdély autonómiáját biztosítani.

Munkatársunk a hír valószínűségét illetően illetékes helyre fordult információért, ahol azonban semmiféle pozitív információt e hírre vonatkozóan nem kaphattunk.

Feloszlatták a Kossuth-párt zászlóbontó nagygyűlését

Nagy rendőri készenlét vonult fel a gyűlésre — Vámbéry Rusztem első fél mondatát kifogásolta a rendőrtanácsos — A titokzatos cédula — A sok száz főnyi hallgatóság a legnagyobb rendben oszlott szét

Annak az országos szervezkedő propagandának kapcsán, amelyet az egyes ellenzéki pártok tervebe vettek, vasárnap délelőtt 11 órakor a Kossuth-párt tartotta meg angyalföldi szervezkedő nagygyűlését a Hungária út 92. sz. alatti Winkler-féle vendéglő nagytermében. A polgárság a rossz idő ellenére imponáló nagy számban jelent meg a gyűlésen, amely egyszersmind a végleges megalakulást kimondani és a végleges tisztákat megválasztani lett volna hivatott. A gyűlésen a központ részéről megjelentek *Rupert* Rezső nemzetgyűlési képviselő, *Bathhányi* Tivadar gróf v. belügyminiszter, *Nagy* Vince dr. nemzetgyűlési képviselő, *Busa* Barna dr., *Vámbéry* Rusztem dr. s a központi vezetőség több tagja. A központ kiküldöttét a bejáratnál *Tureski* Ferenc a helyi vezetőség tagja üdvözölte a nagy tömeg hársány éljenzése közepette.

Már az ülés megkezdése előtt feltűnt, hogy a rendőrség szokatlán nagy létszámban vonult fel a gyűlésre, holott a mindvégig esendés és méltóságteljes magatartásából a hallgatóságának nem is lehetett rendezavarásra gondolni. A teremben az előadó asztal mellett Bede rendőrtanácsos vezetésével 6 rendőrtiszt foglalt helyet, köztük két fogalmazó, mint gyorsíró.

A szorongásig megtelt teremben a nagygyűlést *Nemeth* György elnök nyitotta meg. Üdvözölte a megjelenteket s hangsúlyozottan kérte a hallgatóságot, hogy tartózkodjék minden incidentstől s őrizze meg a polgárságnhoz méltó tevékenységét.

A gyűlés első szónoka *Rupert* Rezső nemzetgyűlési képviselő, a Kossuth-párt programját fejtegette általános vonásokban. A jövő reális politikájának útját abban a demokráciában látja, amelynek irányát Kossuth Lajos szabta meg. — Ma az események, a fejlődés követelik — mondotta — ezt az utat. Hivatkozott Dánia példájára, ahol a polgári demokrácia nagyra fejlesztette az országot. Politikai és gazdasági bajaink forrását a polgárság szervezetlenségében látja s hangsúlyozza, hogy a főváros polgárságának kell útát mutatnia a szervezkedésben a vidék számára is. — A Kossuth-program — fejtegette — a nemzeti demokráciát jelenti, a magyar hitet, a magyar egységet, mely nem tesz a polgárok közt faji és felekezeti különbségeket. Megállapítja, hogy a faji gyűlölet felszításával a nemzet egységét bontották meg s ebből áradt ránk minden katasztrófa. A polgárság nagy tömegeinek kell megszereznie a kormányzásban a hegemoniát, mert ez a

társadalmi osztály igazságot tud szolgáltatni jobbra és balra egyaránt. Az általános titkos választójog törvénybeiktatását a legürgebb feladatnak tekintti, mert ennélkül se politikai, sem gazdasági konszolidáció el nem képzelhető.

Az igazi országszámolás akkor fog bekövetkezni, amikor az ország minden társadalmi rétege közös munkával teszi meg kötelességét. Beszéde végén lelkes szavakkal a polgárság szervezkedésére hívta fel a hallgatóságot figyelni.

Az első rendőri beavatkozás

Bathhányi Tivadar gróf visszapillantást vetett a multra és megállapítja, hogy újabban azokat az elveket akarják kiszámítani a kormányzás alapjában, amelyeket a függetlenségi párt hirdetett s éppen azok, akik annak idején a függetlenségi mozgalom lekesnyeltek. Éppen ez az oka annak, hogy a Bethlen-féle politikával szemben bizalmatlan nemcsak az ország népe, de a külföld is.

Majd az egyes pártok elvi programját bírálja, megállapítja, hogy a mai időkben a haladó polgárságnak egyetlen útja lehet, amelyet a magyar nép számára Kossuth jelölt meg. Helyesli, hogy az ellenék a szánálási törvényt nem akadályozza meg, hanem rábárártotta a felelősséget a kormányra és többségére.

— Nem vagyunk félforgatók — mondotta — mi a szent trikolór védelme alatt az igazi, komoly demokráciát akarjuk megvalósítani.

Majd ezzel a kérdéssel foglalkozott, hogy az ellenék a szánálási javaslatot kapcsolatban a fájvédőkkel egy faktikail harcot vívott meg.

— Nekünk semmi szándékunk a fájvédőkkel szemben. Ők sokkal kisebbek, semmibek előttem...

Bede rendőrtanácosos itt az elnök útján figyelmeztette a szónokot, hogy ilyen kritikát a fájvédőkkel szemben ne használjon, mire Bathhány gróf így folytatta:

— Nekem ezek az urak nem elég fontosak — azt hiszem, így szabad mondanom — hogy eljárásomat szerinte igazságtalannak tartja. Én megyek a magam útján s nem törődöm azokkal, ki jön utánam. Mi nem támogatjuk a kormány hibás politikáját csak azért, mert Gömböcskék támadják.

Arra kéri a polgárságot, hogy jogai védelmére szervezkedjék azon az alapon, mely érdekeinek legjobban megfelel.

Nagy Vincét kétszer figyelmezteti a rendőrtanácosos

Nagy Vince dr. beszédét azzal kezdi, hogy mikor a demokratikus polgárság egy mozi kis helyiségében tartja szervezők gyűlését, akkor Bethlen István gróf Hódmezővásárhelyen talán éppen a Kossuth-szobor tövében mond ilyen szavakat a demokráciáról, pedig az ő beszéde jobban illenek a színház kulisszái közé.

Kemény szavakkal bírálja a kormány politikáját, mely külföld felé demokráciát hirdet, befelé pedig a legreakciósabb diktatúrát valósítja meg. A kormány valóságosan kicsavarta 2 és fél évre a nemzet örendelkezési jogát s ugyanakkor még ezt a kérését se honorálta az ellenzéknek, mely megadta volna a hitet, hogy legalább később a nemzet szabadon élhet jogával, nem írtatta törvénybe az általános, egyenlő, titkos választójogot.

S mikor a kormány ilyen antidemokratikus politikát folytat, akkor a miniszterelnök azt akarja elhitetni, hogy ő az igazi kossuthi eszme reprezentánsa. A továbbiakban arról beszél, hogy a kossuthi program ma sem időszerűtlen, mikor a demokráciát által az ország függetlenségét biztosítja van. Majd arról szól, hogy a demokráciát törvényt Bethlen István gróf csak külső nyomásra hozta be, mert pár héttel előbb Pécsét még legitimitásának vallotta magát s rá pár hátra Budapestnél ugyanezt a Bethlen István követelte a királyra...

Bede rendőrtanácosos izgatottan figyelmezteti az elnököt, hogy ne engedje elterelni a szónokot a kijelölt tárgyról. Nagy Vince tovább beszél, mire a rendőrtanácosos kijelenti az elnök útján, hogy csak szorosan a tárgyrhoz szólhat.

Nagy Vince kijelenti, hogy bár a nemzetgyűlésen a mentelmi jog védelme alatt szóla tényleg ezt a zaklatási esetet ezzel a jogával nem él, hanem alkalmazkodik a rendőrtanácosos utasításához.

Az ország gazdasági helyzetével foglalkozik ezután s megállapítja, hogy a polgárságra háruló terhet a polgárság nem bírhatja el, mert a kereseti lehetősége nincs meg. A kormány egész pénzügyi és gazdasági politikája helytelen s azért következtet be a katasztrófa. Aggodalmi vannak, hogy például a vámtarifa-ajavaslát is csak terhet jelent a polgárságra. Olyan politika szűkeggességit hozhatna, mely politikai és gazdasági téren egyaránt a nagy tömegek jogait biztosítja, mert csak azáltal remélhető, hogy az elszakított területek lakossága hozzánk visszavágyozzék. Tiltakozik a kormány ama terve ellen, hogy a mandátumokat meghosszabbítsa s kijelenti, hogy ez esetben az ellenzék képviselői mandátumot törvényes eljárással, megbízatásukat önként visszahagyják.

A litokatos cédula

Nagy Vince dr. beszéde közben Bede rendőrtanácososnak egyik szolgálatot teljesítő rendőrtiszt egy kis cédulát adott át, amelynek tartalmát nem ismerjük. Amint Nagy Vince befejezte beszédét s a közönség perceként áll leveles ünnepelt, az elnök a rendőrtanácosos felvilágosításra, bár a hallgatóság a legméltóságtejesebben viselkedett s a beszédet alatt állig egy-két közbeszólás hangzott el, utólag figyelmeztette a hallgatóságot, hogy minden zajos helyesnyilvánítás-tól tartózkodjanak.

Felosztatják a gyűlést

Az elnök ezután dr. Vámbéry Rusztemet kérte fel beszéde megtartására. — Illyenkor, tavaszi időben, — mondotta Vámbéry, — amikor szerelmes párok karöltve sétálnak a napsütésben, kövötte a költő tanácsát, ne tudják csak a suttogók, mi az édes, mi az igazi csók, nem árnyas ligetben, hanem viharverő magyar ugaron andalogva, néma esendően egy szerelmes pár: Bethlen István gróf és az...

Bede rendőrtanácosos e pillanatban felugrott helyéről és elküldte:

— A gyűlést felosztatom!

A jelen voltak az első pillanatban annyira meglepte a rendőrtanácosos eljárása, hogy pillanatokig a legkínosabb osend állott be. Csak az arcok sápadtak el s a szemekben az elkéseredés lángja csapott fel. Vámbéry találta fel magát elnöknek s lezállva az emelvényről, ezeket mondotta:

— Kösözöm a tanácsos úrnak, hogy beszédemet elmondotta.

A következő pillanatban a felhaborodás moraja zúgott végig a tömegben, óriási éljenzésben törtek ki s követelték, hogy a szónok folytassa a beszédét. A rendőrtanácosos azonban felállt az asztal mellől s indulatosan szólt:

— Felszólítom a tömeget, hogy hagyja el a termet.

Az általános, de méltóságtejes zibombában Rupert Rezső szava hallatszott:

— Ez a legjobb programbeszéd, hogy miért kell a Kossuth-párt. Kösözünk a reklámnak.

Még néhány percig a bizonytalanság habozása látszott a tömegben, amikor egyszerre megnyitáltak az oldalajtókat, ahol megjelent a szakasznyi rendőrlégénység. A vezetőség rendre is nyugalmra intette a tömeget, mely a felszólításra a legpéldásabb rendben osztolt szót, anélkül, hogy a legkisebb rendőri beavatkozás vált volna szükségesé.

Szó sem lehet a vámtarifa módosításáról

Csak a kereskedelmi szerződéseknél mérséklük a vámtételeket — Miért kér a kormány felhatalmazást a vámtételek emelésére

Görgey István előadó nyilatkozata

Napok óta folyik a legélesebb harc a vámtarifa ellen. Gazdasági körökben úgy hitték, hogy a kormány hajlandó lesz lényeges módosításokra. Eppen ezért szükségesnek tartottuk kérdést intézni eziránt Görgey István egységspárti képviselőhöz, a vámtarifa parlamenti előadóhoz, aki a következő nyilatkozatot tette a *Hétfoi Napló* munkatársa előtt:

— Az egységes párt szombaton tárgyalta le a végleg a vámtarifa-ajavaslát és azt változatlanul elfogadta. Hétfőn a pénzügyi bizottság kezdi tárgyalni a javaslatot, amelylél még a közgazdasági és földművelésügyi bizottság is foglalkozni fog. Az Ernszt-Huszár-párt is holnap foglalkozik a vámtarifa törvénytervezetével.

— Ami a várható módosításokat illeti, már most kijelenthetem, hogy szó sem lehet mérsékelte módosításról.

Az egységes párt egyhangú hozzájárulása fényes bizonyág arra, hogy szükségtelen mindenféle módosítás, hiszen a legexkluzívabb agráriusok sem emelték kifogást a vámtarifa iparvédelmi rendelkezéssel ellen.

— Érdekes újítás az új vámtarifában az a rendelkezés, mely az ékszereknél értékvmot állapít meg, bár igaz, hogy e körül nehézségek lesznek a pénzügyörök ilyen irányú szakmeretnek hiánya miatt. Ez azonban csak kísérlet, amelyet a pénzügyminiszter kívánságára vetünk be, hogy a tarifa teljes legyen.

Munkatársunk megkérdezte a vámtarifa előadóját a javaslat legkényesebb pontjának: a 2. §-nak értelmezése felől. Ez a szakasz teljes felhatalmazást ad a kormány-

gessé. A képviselők ez a vezetőség néhány tagja a pártiszervezet irodájában jött össze, de a rendőség itt is közbelepett s felszólította a szobában levőket, hogy távozzanak, ami minden incidens nélkül meg is történt.

A gyűlés felosztatásával nem mondhatták el a beszédeiket Buza Barna, Kollmann Dezső, Auer Pál és Káldos János, a helyi szervezet elnöke, valamint elmaradt a tisztikar megválasztása is.

Munkatársunk a gyűlés végeztével megkérdezte Rupert Rezsőt, a Kossuth-párt elnökét, aki a következőket mondotta:

— Ez a felosztatás dokumentálja a legékeszőlőben, hogy miért van szükség a polgárság megszervezésére. A magyar polgári útmutató és büszkeséget ültető homlokon ez az önkényes felosztatás. Mindenesetre hatáson pont Bethlen István gróf hódmezővásárhelyi beszédjének a végére. Ezt a beszédet még nem ismerem, de előre is gratulálók hozzá, mert bizonyára a demokráciának gólkirálya volt. Ennek a beszédnek igen érthető magyarázatul szolgálhat az angalföldi Kossuth-párt gyűlésének felosztatása is.

Értesülésünk szerint az indokolatlan felosztatás ügyében dr. Nagy Vince, nemzetgyűlési képviselő szerdán interpellációt mond el, mely viharosnak ígérkezik.

...*nak arra, hogy szükség esetén a vámtételeket fölemelje. Görgey István előadó így válaszolt:*

— Ez a paragrafus, amelyet ellenzék oldalról szeretnek erősen kifogásolni, akadémiussá válik abban a pillanatban, amiódn a kormány kereskedelmi szerződést köt valamely országgal. Eppen ezzel a kérdéssel kapcsolatosan történhetnek majd lényeges módosítások a vámtételeken. Más államban is a vámtarifa-törvényben felhatalmazást adnak a mindenkor kormány-nak a tételek felemelésére. Bizonyos árucikkekben ugyanis időközben olyan nagy áreltődés következhet be, amely feltétlenül szükséges teszi éppen a fogyasztókézés szempontjából a vámtétel fölemelését.

— A szerződés-kötést illetően egy példával fogok élni. Tegyük föl, hogy Magyarország kereskedelmi szerződést köt Csehorsszággal. Ebben az esetben árucikkeként állapítanak meg a vámtételek. Minthogy pedig ugyanezok főnnállhat az az eset, hogy Lengyelországgal, nincs kereskedelmi szerződésünk, de a petróleummal koncessziókat adtunk, ezt a vámtételt a kormány egy más állammal időközben kötött szerződés következményeképpen fölemelheti. Ezek csak példák, de azt bizonyítják, hogy

a fogyasztás szempontjából melles, hogy a kormány valamely áru vámtételét bizonyos országgal szemben föemelni,

hiszen abból az államból, amellyel szerződésünk van, a régi és esetleg erősen mérsékelt vámmal hozható be ugyanaz a szükségeslél cikk. Ez a paragrafus jogos önvédelmi harcra ad tehát csak felhatalmazást és a belső fogyasztást nem érinti.

Tulzsufolt
raktár miatt az összes
gyermekruházati
cikkekben
nagy pünkösdi
occsaió eladás

Katsinka Kornél
utócai
gyermekruha-különlegességek üzlete
Budapest IV, Párisi u. 1

Pénzt folyósít
LEX pénzforgalmi vállalat, Népszínház ucca 22. Telefon: József 23-11.

Hamisfogat 100.000 is.
Aranyai, ezüstöt, brilliánt, ékszeri, legdrágábbban ves.
Vidncsics ékszerész, VIII, Baross u. 75

Szárcépek és bőrcépek készített árban
53 ezer korona párja női szárcépnak, kifünnő 59 met gyártmány, 39, 40, 41, 42-es számban
76 ezer korona párja angol férfi szárcépnak, 2, 41, 44, 45-48 számokban, Reithoffer-gyártmány, nyúl, minden nagyságban 100 ezer korona
85 ezer korona párja női szárcépnak, Reithoffer-gyártmány
100 ezer korona párja valódi tehénbőr-zsárdai, 30-35 számig, 36-42 számig 120 ezerkor.
120 ezer korona párja fehér női vászoncipőnek, legjobb kifünnő gyártmány
120 ezer korona párja egész finom minőségű és kifünnő fehér teniszcipőnek. Férfi nagyságban, 150 ezer korona
Gyermekbőrcépek, visszatáradt egyes párok, fekete és barna színben (árban kifünnő). Férfi és női bőrcépek fekete és barna színben. Kizárólag elősörény gyártmány, rendkívül mérsékelt árban, kapható 25 évi élettartamú cselező-vezérlési formáz. Schéffer cégél, 1, Döbrentei tér 4-6. Telefon 5-711. Vidékre utánytél. Kereskedőnek engedélyment. Bébécipők csodaszép vállalkozás és kivitelben külföldről érkeztek

Medgyaszay Vilma
Petőli dalokkal
Nagy Endre
uj konteraszokkal
Salamon Béla
uj bolnózatban lép föl minden este

TERÉZKÖRUTI SZINPAD
uj májusi műsorán. Kezdeté fél 9 órakor

Frakk és szmoking
Férfiönök köcsönzése, keveset használó férfiaknak legelőszóiban kaphatók. Bármilyen férfiruhákat allandóan ve zek. Frost A. Lejos, VI, Szerecsen-utca 47. Telefon 203-29

Vidám Szinpad
Nagymező-utca 17. szám. Telefon 17-07

RIP-RIP
Énekes, látványos kabarérevi 15 képbén
Budapest színházi szenzációja!
Kezdeté 9/49 órakor

Frakk- és szmoking-öltönyök
fehér mosás és fekete minőségű. Külcsönzés és eladás: Skalla Testvérék bulvári szabóegység
IV Bajó ucca-8, Telefon: 199-04

Egervény és Társa szobrász- és lakberendezési iparvállalata
Budapest VIII, Üllői út 52/B
Telefónköv: József 102-36
Faceltdörök és kiegészítő művészi bútordarabok és garnitúra állandó kiállítás

Bethlen beszámolt Hódmezővásárhelyt

A miniszterelnök nem adott új programot, csak visszapillantást vetett a múltira

Hódmezővásárhely, május 11.

Politikai körökben már hetek óta lázas érdeklődéssel tekintenek a miniszterelnök beszámolója elé, mert sokan úgy tudták, hogy Bethlen István gróf ezt az alkalmat fogja felhasználni arra, hogy igen kritikus politikai kérdésekben elhatározó nyilatkozatokat tegyen.

Bethlen István gróf miniszterelnök és kísérete szombaton éjjel indult el Budapestről. A vonat hajnalban érkezett Szegedre, ahonnan reggel 8 órakor indult Hódmezővásárhelyre és 1/9 órakor érkezett oda.

A miniszterelnök kíséretében voltak Pesthy Pál igazságügyi miniszter, Almásy László, az egységespárt ügyvezető alelnöke, és az egységespárt mintegy huszonöt tagja. A miniszterelnököt a pályaudvaron dr. Bócz István polgármester és Generácsi Antal, a helyi pártszervezet elnöke üdvözölték, amire a miniszterelnök válaszában kijelentette, hogy most már bízhatunk abban, hogy gazdasági és pénzügyi helyzetünket rendezni tudjuk.

A beszámoló

Dél előtt 10 órakor kezdődött meg a beszámoló a Sas szálló nagytermében, melyet zsúfoltság megföltött a választóközösség. Percekig tartó taps után kezdte meg a miniszterelnök beszámolóbeszédét.

Elsősorban visszapillantást kell vetnem az elmúlt évek munkájára — mondotta a miniszterelnök — és beszámolót akarok tartani arról az akcióról, melyet a magyar kormány a nemzet pénzügyi és gazdasági talpraállítása érdekében folytatott. Sem a pesszimizmusnak, sem a túlzott optimizmusnak nem vagyok szülője. Ha a jövő történelme írja a jelen történelmet meg fogja írni, úgy meg fogja állapítani, hogy nincs a trianoni szerződésnek egyetlen egy paragrafusa sem, mely súlyos terhetek né róna a nemzet vállára. De főleg három csapást fog kiemelni, mely a nemzet életének fejlődése szempontjából a legsúlyosabb jelentőségű bír.

Az egyik az ország területének feldarabolása, a másik a nemzet lefegyverzése, a harmadik a pénzügyi bloká. Az ország területének a feldarabolása egy egységes területet, egy geográfiai, történelmi, gazdasági és politikai egységet tört szét. A második csapás, a lefegyverzése volt. Amig ez egyoldalú, addig csak délabbként lebeghet szemünk előtt az az ideál, amelynek megvalósulása az összes európai nemzetek javára szolgálhat.

A harmadik csapás a jóvátételi kérdésnek előterbelölése és a pénzügyi bloká.

A külpolitikai akció

Könnyű azt mondani, hogy a kormányunk pénzügyi és gazdasági politikája volt az oka annak a folytonos valutaösszeesésnek, mely vég eredményben gyökerét képezte a bajoknak. Az igazi gyógyítás abból áll, hogy a bajoknak igazi gyökeréhez nyuljunk.

Kopulánsra voltunk itélve öt éven keresztül. Ez volt betegségeink diagnózisa. Mindenek előtt meg kellett nyerni az európai nagyhatalmak jóindulatát. Ez volt az első külföldi utunknak a célja. Az akció első felét sikerrel zártuk le, mert a nagyhatalmak jóindulatukról nemcsak biztosítottak, de a három nagyhatalom közül kettő az oldalunkra állott ebben s támogatónak lépett fel mel-

lettünk. A kisanant részéről azonban nehézségek támasztáltak. A további lépés tehát az volt, hogy ezeket az ellentéteket kiküszöböljük. Fáradságos munka után ezt is sikerült biztosítani.

En beszéletes magyar meggyőződéssel mást nem tehettem, mint amit az ország sorsáért felelős magyar miniszterelnök köteles volt tenni ebben a helyzetben, anélkül, hogy ezt a nemzetet bármily megaláztatásnak kitegyen.

A népszövetség

Az akciónak a külpolitikai részen kívül két másik része is volt. Az egyik az a munka, amelyet a Népszövetségnek kellett kifejezni.

Szó sincs róla, a Népszövetség a győzőknek egy kreációja. En azonban megelégedéssel állapíthatom meg, hogy mindszokban a tárgyalásokban, melyeket a Népszövetséggel pénzügyi és gazdasági rekonstrukciónk érdekében folytattam, a legnagyobb pártatlanságról tehe-

Megszüntetik a gazdasági korlátokat

Közismert dolog, hogy egy 250 millió aranykoronás kölcsönt kívánunk felvenni, melynek segítségével államháztartásunkat egyensúlyba kívánjuk hozni és pénzünket stabilizálni.

Ennek az első etapja a gazdasági korlátoknak megszüntetése. A kormány már legközelebb intézkedéseket fog tenni, hogy ezek a kiveteli tilalmak az egész vonalon megszüntjenek. Hasonló intézkedéseket fog tenni a kormány a bevételi tilalmak tekintetében is. Meg kell szüntetni az árvezérlő-bizottságokat, a szén-kormánybiztosi és a kormánybiztosi hivatalokat. Könnyítéseket kell adni a devizaforgalom tekintetében. Meg kell szüntetni a korlátozásokat, amelyek a helyzet kényszerítő hatása alatt a gazdasági élet szabad mozgásának útjában állottak.

Elérkezett az ideje, hogy autonóm vámtarifa törvénybe iktatásának segítségével kereskedelmi szerződéseket kössünk. A vámtarifa harci fegyver, hogy önálló és nemzeti iparunkat megvédhessük.

A kormány azt kívánja, hogy az összes gazdasági foglalkozási osztályok vezetőiből olyan szervezetet állítson össze, mely a kormányval harmóniában megfelelő tervezetet dolgozzon ki.

A Nemzeti Jegybank

Ez az első eset hosszú évszázadok után, hogy a nemzet önálló nemzeti jegybank felállításával, önálló pénzügyi életet élhet. Mindannyiunknak érdeke, hogy a Magyar Nemzeti Jegybank erős, hatalmas és megalapozott legyen. Mert abban a percben, amikor a Jegybank erős, abban a percben visszatér a bizalom a külföldi tőkésekbe is.

Internálszerevizió — emigráció

Most már áttérhetünk azon teendők tárgyalására, amelyek a legközelebb a nemzetgyűlésre és a kormányra hárulnak. Első teendő gazdasági téren a Jegybanknak a felállítása és annak akcióba indítása. Mert csak akkor lehet megkezdni a tárgyalásokat a külföldi kölcsön felvétele érdekében, hogyha az önálló Magyar Nemzeti Jegybank megkezdte működését. Élethe kell léptetnünk a magyar vámtarifát. Azután meg kell nyújtanunk a szanálási program alapján az arany költségvetést s ez az arany költ-

sek tanubizonyosságot. En nem félek, hogy a Népszövetség politikai befolyást akarjon Magyarországra gyakorolni. Már maga az a körülmény, hogy az Északamerikai Egyesült-Államok egyik kiváló polgárát küldték ide, biztosíték, hogy

semmiféle kicsinyes politikai befolyás Magyarország rovására érvényesülni nem fog.

A reparáció

A harmadik teendője a kormányának volt, hogy a reparációs kérdést elintézzék. Ennél a kérdésnél csak arra akarok rámutatni, hogy a mi helyzetünk ebben a kérdésben lényegesen különbözött Ausztriától. Velünk szemben a szomszédok részéről olyan bizalmatlanság mutatkozott, ami Ausztriával szemben nem érvényesült.

Magyarországot gazdagabb országnak tartották s elejétől kezdve nagyobb követelést állítottak fel. Nekünk félünk kellett, hogyha ez a kérdés nem nyer elintézzést, akkor már a közel jövőben ezt a kérdést sokkal kellemetlenebb formában fogják újból napirendre hozni. Ezért kellett beleemenni, hogy a reparációs kérdést elintézzük abban a formában, ahogy azt a kormány előtt javaslatba hozta.

Megállapítom, hogy azok a fizetések, amelyek a közel jövőben reparáció címén kell teljesíteniük, nemcsak nem nagyobbak az eddigi fizetésekénél, hanem azoknál csekélyebbek.

ségtetés fogja bázisát képezni azoknak a további teendőknek, amelyek a költségvetés egyensúlyba hozatalát célozzák. Nemcsak gazdasági feladataink, de politikai feladataink is vannak.

A büntetőreformmal kapcsolatban el van szánva a kormány arra, hogy

megszüntesse a zalegerszegi internálótábor, revízió alá vegye a Kuria által a gyorsított eljárás alapján hozott büntetőítéleteket.

A sajtószabadságot is vissza akarja

állítani, ahogy az békében fennállott.

Az ősz folyamán rendeznünk kell az egyesülési és gyülekezési jog kérdését is. Ugyanakkor a szakszervezetek kérdését is rendezni fogjuk. Sokat beszéltek az emigránsok visszatéréséről. Súlyos teher a nemzetre nézve az a propaganda, amelyet a külföldön tartózkodó emigránsok nemzetünk ellen folytatnak. Azonban nem olyan súlyos, hogy ezekkel szemben nem vállalkozhatnánk arra, hogy újabb behozjuk és munkás életünk tényezőivé avassuk.

A fővárosi választások

Még egy feladat vár ránk. Ez a törvényhatósági közgyűlések reorganizálása. Új fővárosi törvényt akarunk és ezt úgy akarjuk megalkotni, hogy azok a politikai célok, amelyek minden magyar ember előtt kell hogy tisztán álljanak, biztosítottak legyenek.

En azt hiszem, hogy a fővárosi polgárok többségét csakis úgy lehet biztosítani, hogy azon vezetőférfiaknak, akik ott vezetőszerepet játszanak, nyíltan és őszintén békes jóbott kell nyújtaniuk, azon vezető liberális férfiaknak, akik a destrukciótól távol állanak.

A házzsabayrevízió

Még egy kérdésről kívánok szólni befejezésül, a házzsabayrevízióról. A multban minden házzsabayreform nehéz kérdés volt. Ez a helyzet elmult. Nincsen tehát reentsegerre, s nincs jogeim, hogy a parlamentben az obstrukció lehetőségét fentartssuk és hogy a parlamenti viták lesüllyesztése lehetővé tétessék. Meg vagyok győződve arról, hogy a belátásos ellenzéki férfiak sem fognak elzárkózni egy megfelelő házzsabayreform elől. A nemzet érdekeit azt parancsolja, hogy ez a nemzetgyűlés akcióképes legyen. En tehát a nemzet szempontjából feltétlenül sürgősen tartom a házzsabayrevíziót.

A miniszterelnököt beszéde végével zajosan ünnepelték.

A miniszterelnök után Pesthy Pál igazságügyminiszter beszélt. (A MTI. a miniszterelnök beszámoló-ról lapunk zártság több tudósítást nem adott.)

Heinrich Ferenc: „Egyes üzletágak megszűnnek az új vámtarifa miatt“

A volt kereskedelmi miniszter nyilatkozata a Hétfői Naplónak

A vámtarifa ellen megindított éles harca való tekintettel felkerestük Heinrich Ferencet, a Nemzeti Polgári Párt elnökét, hogy fejtsse ki álláspontját a vámtarifát illetően. A volt kereskedelmi miniszter a következő politikailag és gazdaságilag egyaránt érdekes nyilatkozatot tette a Hétfői Napló munkatársai előtt:

— Ezt a kérdést nem lehet politikusként kezelni. Meg kell állapítanom, hogy a vámtarifa megalkotása roppant kényes munka, amely csak a legtrikáiban járhat azzal az eredménnyel, hogy minden felet egyformán kielégítsen. En ezt a vámtarifát csak instrumentumnak tekintem, amellyel a kormány élni fog abban a pillanatban, amidőn a kereskedelmi szerződéseket megkötö a szomszéd államokkal. Ezért nem nyugtalanít annyira a dolog, bár meg kell állapítanom, hogy a tarifafajvaslatban sok olyan tétel van, amelyeket túlmagasnak tartok.

Sok relációban teljesen érthetetlenül és indokolatlanul nagy tételek szerepelnek az új vámtarifában, amelyeket feltétlenül enyhíteni kell.

Érthetetlennek tartom ugyanis, hogy miért kellett egyes tételeket olyan magas fokra emelni, hogy azokból a szomszéd államokkal folytatandó tárgyalások során ötven per centet is engedni leszünk kénytelenek.

Ha az első tárgyalásnál a szerződési akaráó állam delegátusai észreveszik ezt az engedékenységét (mert engedni kell!), akkor nem fogják komolyan venni a tárgyalást.

— A vámtarifa tételeinek túlságos magassága védvám-politikát fejez ki. Anglia és más államok is manapság ilyen politikát folytatnak. Nem áll tehát az a tétel, hogy Magyarországon a vámbevétel és a másfajta állami jövedelmek között az ilyen ellenkező az általános külföldi mértékkel. Az eltérés igen csekély.

— Be kell azonban vallanom, hogy véleményem szerint

ez a vámtarifa túlságosan protektív és a nagyipart.

— En magam is azt hirdetem mindég, hogy az ipart védeni kell, de

nem szabad iparmonopóliumot csinálni, különösen egy ilyen elszegényedett és a megélhetését küzdő országban, amilyenre ez a túlzott védvamos politika újabb drágasági hullámot idéz elő.

Az kétségtelen ugyanis, hogy az új vámtarifa újabb drágaságot fog eredményezni.

— A mezőgazdaság — úgy látjuk — nem sérelmezi az új vámtarifát. A legnagyobb sérelem a kereskedővilágot éri, mert hiszen a kereskedelem vagy importárból él, vagy tranzitforgalomból, vagy hazai termékek árusításából. Így tehát — ha ilyen akadályok gúrdítanak a kereskedelem útjába, akkor existenciájában látja magát veszélyeztetve.

Egyes kereskedelmi ágaknak emellett a tarifa mellett teljesen meg kell szűniük, mert lehetetlen lesz bizonyos árukat behozni

a bőségesen magas ár és a közönség felvevőképességének hiánya miatt. Bizonyos speciális üzletek teljesen meg fognak szűnni. Ha így marad a tarifa, merész dolog lesz tranzitforgalomról beszélni.

— A kereskedelmnek harmadik ága, amely a helyi földi gyárak termékeit árusítja, kétes lesz abban a percben, amikor

a magyar gyárak a túlzott vámvédelem által monopolizáltságuk helyzetbe kerülnek.

Kétségtelen ugyanis, hogy a helyi földi gyárak árúikat fel fogják emelni az import-állításra, aminek hozzájárul majd az is, hogy a hitelnyújtás lehetetlensége miatt minden közvetítést mellőzni fognak és a közönség magától a gyártól lesz kénytelen vásárolni és ki lesz szolgáltatva a kereskedelem gráciájának.

A kereskedők igazoltatóságát — tekintve egyébként is súlyos megterheltséüket — meg tudom érteni, de az igazoltatás hangulatát, fűtését helytelenítem. Nyugodt tárgyalással többet lehet elérni. Ezért nem veszek részt — aggodalmaim ellenére sem — a tiltakozó nagygyűléseken.

Kényes pontja a vámtarifának a 2. § első bekezdése, amely plenipotenciát ad a kormánynak arra, hogy szükség esetén a vámtételeket felemelhesse. Ennél bizalommal vagyok a kormány iránt, hiszen megmagatolt is, nem idekötözték meg ettől a rendelkezéstől. De a publikumnak nem mindenki régeve van ilyen érzelmekkel eltelve a kormány iránt. Ezért helyesnek tartottam volna, ha azt is bevetették volna ebbe a paragrafusba, hogy a vámtételek felemelhetők, de le is szállíthatók.

— Végül meg kell állapítanom, hogy a közönségnek nem szabad elfeledkeznie a jelenlegi állapotokról. A szándékot aktó folyamán a kormánynak kötelezettséget kellett vállalnia a vámtételek fokozására. Az országnak szüksége van fokozottabb védelemben, tehát ezt a kérdést országgyűlési szándékkal és bizonyos hazafisággal kell tárgyalni, szem előtt tartván azt, hogy nem öljük meg egyik termelési ágát sem.

— Befejezésül csak annyit mondhatok, hogy bízom a lényeges módosítások lehetőségében.

A rákosszentmihályi rémregény a bíróság előtt

Molnár Tóth József a négyzteres rablógyilkos ügyét hétfőn tárgyalja a pestvidéki törvényszék

— A Hétfői Napló tudósítójától. —

Egy évvel ezelőtt nagy izgalomban cjtette a közönséget az a rémregénybe illő négyzteres rablógyilkosság, amelynek borzalmas részleteit, úgyszólván néhány nap alatt teljesen kinyomozta a rendőrség. Az eset úgy került napvilágra, hogy Szántó Aladár dobogóúros villát vásárolt magának Rákosszentmihályon, melyet renováltatni akart. Az építőmunkások felásták a villa házmesteri lakás szobájának padozatát és mintegy félméternyi mélységben egy bádogládára akadtak, amelyben egy 17 éves lának holtteste volt. A rendőrség megállapította, hogy a meggyilkolt nő Köves Gyula volt. Asztás közben a veranda előtti virággyűjtő alatt pedig egy középkorú nő holttestére, az istálló padozata alatt egy idősebb férfi holttestére bukkantak s a nyomokon haladva megtalálták Kispesten egy másik holttestet is.

Kiderült azután az egész rémregénybe illő tényállás. Húsz évvel ezelőtt történt, hogy Lachmann András péksegéd kíváncsolort Amerikába, leánya Köves Lipótné pedig gyermekével Köves Gyulával Itthon maradt. Kövesné később kiment utának Amerikába és rábírtá szüleit, hogy tekintélyes dollárvagyonukkal együtt térjenek vissza Magyarországra. Az öreg Lachmann való tényállást. A vizsgálóbíró mihályon.

Köves Lipótné megismerkedett valahogy Molnár Tóth József fűszeresegéddel, aki elhallgatta előtte, hogy más ember, udvarolni kezdett neki. Az asszony elpanaszolta lo-

vagának, hogy az öreg Lachmann és felesége állandóan veszekednek vele, mire Molnár Tóth azt a tanácsot adta, hogy el kell őket tenni láb alól. Az öreg Lachmann strichvinés palacsintával mérgettek meg s amikor ez rosszul lett, Molnár Tóth három revolverlövéllel agyonlőtte. Holttestét az istállóba elásták és 1700 dollár készpénzzel elvették. Molnár és Kövesné csakhamar elutaztak láb alól az öreg Lachmannét is, akit büntetésre ítélték meggyilkolt. Valamennyi holttestet ládájukba gyömöszölték és így földelték el.

A gyilkosság ügyben a rendőrség Molnár Tóthon kívül letartóztatta még Kanossay Dezsőt, Puskás Albertet, Molnár Tóth Józsefét, Kanossay Dezsőnt, Puskás Albertet, Boócz Istvánt és Szegi Margitot, akiket többrendbeli gyilkosság bűntettellel vádolt meg az ügyészség.

A szencziósának ígérkező nagy-szabású bünyű tárgyalását hétfőn kezdi meg a budapesti büntető törvényszék nagy esküdtzéki termében Leitner elnöklésével a pestvidéki törvényszék. A tárgyalásra több mint 70 tanút idéztek meg és így az mintegy három hétig fog tartani. A vádlottak közül egyedül Molnár Tóth József és Kanossay Dezső vannak beismerésben, a többiek valamennyien tagadnak. A tárgyalóteremben csak belépőjeggyel lehet jutni, ezeket azonban a közönség már mind széjjel kapkodta, úgy hogy még a sajtó számára állandóan fentartott helyek nagyrészt is elvonták.

A szakmák értekezlete a vámtarifáról

A kereskedelmi és ipari érdekeltségek a legelsőbb harcot határozták el a vámtarifa ellen.

A vámtarifa tervezete ellen megindított harcot kiélezte a főváros polgármesterének az az intézkedése, amellyel a kereskedők kirakataiban elhelyezett plakátokat eltávolította. A plakátot szignáló egyesületek: a Budapesti Kereskedelmi Testület, az Országos Iparos-Egyesület, az Országos Kereskedő és Iparos Szövetség, az Ipartestületek Országos Szövetsége, a Gyári Képviselők és Ügynökök Egyesülete, a Magyar Kereskedelmi Csalnok, a Fővárosi Kereskedők Egyesülete, a Kézműiparosok és Kereskedők Országos Szövetsége, a Magyarországi Kereskedelmi Utazók Egyesülete vasárnap délelőtt 11 órára értekezletet hívtak össze, amelyet Sándor Pál nemzetgyűlési képviselő nyitott meg. Megnyitáskor beszédében konstata, hogy az ország összes kereskedelmi testületei állást foglalnak az új vámtarifa ellen, majd bejelentette, hogy a polgármester az ő tagnapi közbenjárására engedélyezze a tiltakozó plakátok kifüggesztését.

Horváth István főtákar felolvasa a plakátot és felszólított minden kereskedőt annak kiragasztására. Szász Pál titkár megállapította, hogy a vámtarifa jelenlegi alakjában az első tervezetnél is súlyosabb a kereskedőkre nézve, mert csak azokat a tételeket enyhítették, amelyek a mezőgazdasági érdekekkel kapcsolatosak és felemelték az összes kereskedelmi jellegűeket.

Ezután az egyes szakmák képviselői sorra kimutatták, hogy az egyes cikkekben milyen horribilis drágulást idéz elő az új vámtarifa.

Kovács Ernő:

A prezidentposztó, amelyből a munkásruhák készülnek, méterenként 200.000 koronára fog drágulni.

Stegel György dr.:

A benzín vámjá kilónként 715 koronára volt, ezután 2380 korona.

Keresztes Ferenc:

A fonalárak, harisnyák, kötött kabátok vámjá 30%-kal emelkedik.

Székács Imre:

Egy ablaküveg után 10.000 korona, egy pohár után 500, egy cseréptányér után 2000, levelestányér után 3300 korona vámot kell ezután fizetni.

Wollitzer Pál:

A karton- s grenadinruák vámjá háromszorosa emeli az új vámtarifa.

Neustadt Miklós:

Egy kalap vámjá ezután 45.000 korona lesz, úgyhogy minden egyes kalap vámjá és illetékeltései 65.000 koronára emelkednek.

Egy sapka ára ma 30.000 korona, az új vámtarifa darabonként 30.000 korona vámot szab ki, vagyis egy sapka ezután 30 helyett 60 ezer korona lesz.

Kiss László:

Egy kalapár ára 80.000 koróna, vámjá ezután 10.000 korona lesz. Egy méter szalag 10.000 korona, vámjá 4.000 korona lesz.

Hasonló szellemben szólaltak fel a gyűlés többi szónokai is. Mindenki felszólaló azt hangsúlyozta, hogy a kormány az új vámtarifával kizárólag néhány gyárállalat érdekeit szolgálja a fogyasztó közönség általános érdekeivel szemben.

Az értekezlet több mint 30 szónok felszólalása után azt határozta, hogy a nemzetgyűlés tagjai között propagandát fog kifejteni. Kibocsátanak egy tájékoztató füzetet és beadványt intéznek a nemzetgyűléshez.

Munkatársunk az értekezlet végén kérdést intézett az OMKE egyik vezető tagjához aziránt, nem bírnak-e meg egy küldöttséget azaz, hogy Walko Lajos kereskedelmi minisztert a vámtarifa megváltoztatására bírják. Informátorunk így válaszolt:

— Teljesen cáfolatnak tartjuk, hogy a kereskedelmellenes Walko Lajos kereskedelmi miniszter ürhöz bármiféle küldöttséget menesszünk.

Az OMKE a vasárnapi értekezlet eredményével és a nemzetgyűlés tájékoztatójával sem elégszik meg, hanem csütörtökön az régi képviselőházban monstregyűlést rendez.

BRILLIÁNSOKAT

gyöngyöket, rézlecséket mindenkinél drágábban veszek Székely Emil, Kétyú-úca 51 (Teréztemplommal szemben)

En mári tudom mi a
LYSOFOR
Nőknek nélkülözhetetlen.

Harrach Otthó

központi ingatlanforgalmi irodájának hirdetései:

Budapest, gróf Károlyi-palota, Egyetem-u. 6. Telefon: József 51-30

Kispesti iroda: Kispeszt, Kisfaludy-úca 49

Pesti emeletes bérház. Belsővárosban öt emeletes bérpalota, 15 lakással, 3, 4, 5 szobával 6 ültethelyiséggel, pincérakkárral, központi fűtéssel, 50 ezer dollár.

Budai családi házak: Némethygyi uton 400 négyzetöles gyümölcsösön 4 szobás családi ház 400 millió. — Délvárosban 3 szobás családi ház, vendéglővel, kerteliséggel, 300 millió. — Hídgyűti út legfrekventáltabb helyén 7 szobás főúri villa 774 négyzetöles parkkal egymillió.

Kispesten a villamostól 6 perc, magas földszintes, 3 szobás családi ház, melékkeliséggel, villany, víz, elfoglalható, 90 millió.

Kerepesen 226 négyzetöles telek 4 80 ezer.

Balaton villák: Boglárán 4 szobás parti villa 250 millió. — Siófokon 5 szobás, telennyrón lakható családi ház 1400 négyzetöles gyümölcsösrel, 10 vagón béza.

Földbirtok. Szolnok megyében 40 katasztrális elsőrendű tanyabirtok, 2 szoba, konyha, kamrák házzal, istállóval, mindent megtermő talaj. Állomás közelében. 7 vagón béza. Alkalmi vétel.

A Magyar Hűtészviselők és Állami Alkalmazottak Takarékpénztára Részv.-Társaság
Budapest VII, Rákosfalvi út 76. Tel. J. 60-40, J. 135-32

Ügynök tisztelettel
hívja és bíróval ellátással vállalja és vezeti közvetlenül
Legjobb érszékeltetéseket a megszállt területeken.

Egy bankigazgató 466milliót sikkasztott

A főkapitányságon gróf Zichy János sikkasztás címén följelentette Pirmann Gyula bankigazgatót, aki 310 milliót csal ki tőle és azután megszökött. Pirmann a Budapesti Iparbank Kőbányai főközlője volt a vezetője és Zichy grófól rendes bankelljárás mellett vette át a 310 milliót, amit a gróf számban a banktól visszakért.

Ekor kiderült, hogy Pirmann hamis bélyegzővel ellátott elismervényeket adott át Zichy János grótnak. Vasárnap este a főkapitányságon még két följelentést adtak be Pirmann ellen; aki a bank két másik ügyfelétől 156 milliót és a Rendőrségben megállapították, csak ki. A rendőrség minden átvétele, tehát hogy Pirmann minden valóságosság szerint a fővárosban bujkál. Ennek ellenére a rendőrség körözveletet adott ki ellene.

A hitvesgyilkos házmaster lagad

Avizsgálóbíró elrendelte előzetes letartóztatását

— A Hétfői Napló tudósítójától. —

Dr. Kovács Miklós soros vizsgálóbíró szombaton délután hallgatta ki a hitvesgyilkossággal vádolt Forró Istvánt. Értesülésünk szerint Forró most is megmaradt amellett a védekezés mellett, hogy szöváltás kövél tette le az asszonyt. Ennek a védekezésnek ellentmond az a körülmény, hogy a meggyilkolt asszony koponyá- és orrcsontja össze volt zúzva, ami inkább arra vallott, hogy egy tompa kemény tárggyal almban ütötte agyon feleségét. Gyánús körülmény az is, hogy a holttestet tiló helyzetben gyümöszölte be a székbe, ami viszont az orvosokétek szerint csakis úgy volt lehetséges, hogy az asszony akkor még él.

Forró mostani kihallgatása során sem adott kielégítő választ ezekre a fontos kérdésekre s így csak a további vizsgálat derítheti ki majd a való tényállást. A vizsgálóbíró egyelőre csak rövid jegyzőkönyvet veti fel, majd kihirdette végzését, amely szerint gyilkosság büntette címén elrendeli Forró ellen az előzetes letartóztatás fenntartását.

Forró ez tudomásul vette.

Műfogpótlások
legelőszob napi árban
részletfizetésekre is
VIII. Gyulai Pál uca 14
Amerikai rendszerű fogorvosi rendelőintézet

Cérnagrenadinok
Eponzskelmék
Ruhaszövetek
Kabátbélések
Csipkék, szalagok
Selymek, zsinórok
Kartonok, delének
Libertyk, pikék
Úászna, sifonok

Klein Anfal
divatruházában
Király-utca 53. szám
(Akátfu-utca sarok)

Éhezettette a feleségét, hogy a vagyonát örökölje

Rémregény a Márton utcában

— A Hétfői Napló tudósítójától. —

A főkapitányságot szombaton bizalmasan értesítették, hogy a Márton uca 3. számú házban az ott lakó R. B. dúsgazdag megárvó feleségét a házbéliek hetek óta nem látták és azt hiszik, hogy

R. B. a feleségét meggyilkolta és a holttestét a lakásában elrejtette.

Vasárnap délelőtt rendőri bizottság jelent meg a Márton uca 3. számú házban. A házbéliek előadása alapján mindenekelőtt megállapították, hogy R. B. a feleségével rossz viszonyban élt. Egy hónappal ezelőtt a férj rávette a feleségét, hogy

szereződést csináljanak maguk között, amely szerit ha a házastársak közül az egyik meghalna, a másik teljes összegében örökli az elhalt házastárs vagyonát.

Az asszony negyvenezen aláírt a szerződést és ettől kezdve újra pököl lett otthon az élete. A férje ültötte, verte és

bezárta egy szobába, ahol állandóan kínozta.

A ház csaknem naponta hangos volt a szerencsétlen asszony jajveszékésétől és shegyssem tudott szabadulni bestidlis férje hatalma alól. R. B. teljesen elzárva tartotta a külvilágtól, nem engedett be senkit sem hozzá.

Amikor R. B. eltávozott hazulról, a lakást bezárta. Vendégeket nem fogadtak, nem járt hozzájuk senki látogatóba. Azt is mondták, hogy R. B.

a feleségét formálisan éhezettette

és napokig száraz kenyéren és vizen tartotta.

Körülbelül egy héttel ezelőtt R. B.-éknel minden elesendes-előf. Az asszony sírásait nem hallották. A férj éjszaka nék nem tartózkodott otthon és csak nappal láták, amint rövid időre hazatér. Mindebből arra következtették, hogy a szerencsétlen asszonyt a férje elrejtette láb alól és ezért értesítették az esetről a rendőrséget.

A rendőri bizottság lajnal tegnap délután fölmentek R. B. lakásába, de az ajtó zárva találták. Minután hiába dörbölték, az ajtó fölfejtették és behatoltak a lakásba. Végigkutaták a lakást, az asszonyt azonban nem találták sehol sem. Végül a fürdőszobából alig hallható nyöszörgést hallották. A fürdőszoba ajtaja be volt zárva. Felnyitották és ekkor megdöbbsent látvány tárult a rendőri bizottság elé: R. B.-nek a fürdőszobában rongyokon fekvőbe találták. Kérdéseket intéztek hozzá, de a szerencsétlen asszony nem tudott felelni. A nagy szenvedésektől megemélt. Az asszony saját lábán nem tudott fölkelni. Az agyonkínzott dúsgazdag milliomosnót két detektív vitte le az emelétről és a rendőrség autóján a Rókus-körházba vitték, ahol ápolás alá vették.

A főkapitányságon természetesen nyomban megkezdtek a nyomozást és megtették a szükséges intézkedéseket R. B. kézrekerítésére. Minthogy ismeretlen helyre távoztak a detektívek vasárnap estig nem tudták a nyomára akadni. A titokzatos bűnügyet mindenesetre a férj kihallgatásával lehet csak véglegesen tisztázni.

Eltolodások várhatók a pártokban

Polgári ellenzéki párt alakulást terveznek a Kossuth-párt és a pártionkivüliek bevonásával

A nemzetgyűlés május hó 14-én — szerdán — ül ismét össze majd — nem háromhetes szünete után. Politikai körökben a nemzetgyűlés jövőbeli munkájának a szanalási javaslatok megszavazása után nem nagy jelentőséget tulajdonítanak, mert azt mondják, hogy a kormány a szanalási törvényben meg a kormányzás általános alapelveit illetően is olyan felhatalmazásokat kapott, amelyek ügyezőlvan eeltalaná teszik a nemzetgyűlést. A kormánynak ugyanis módjában lesz rendkívüli eszközökkel olyan intézkedéseket életbe léptetni, amelyek akár a nemzetgyűlés akaratát ellen vannak.

Ez a tény volt döntő hatással az ellenzékre abban az irányban, hogy felismerve mai helyzetében gyengeségét a kormánytöbbséggel szemben, arra igyekeztek, hogy egységesebb polgári ellenzéki frontot teremtsen meg. A helyzet ugyanis ezekben a pillanatokban az, hogy polgári ellenzék nincs. Van ugyan a kormánynak súlyos ellenzége a szocialistákban és a fajvédőkben, de ez nem a mérsékelt és liberális polgárság frontja. A szocialisták számarányuknál és tömegükönél fogva is jelentékeny erőfő képviselnek ugyan, de a polgárság speciális érdekeinek nem is lehetnek hivatott képviselői. Ha-

sonló a helyzet a fajvédőkkel, akiknek számbeli gyengeségét erősíti elszánt ellenzékieskedésük.

Szükség volt tehát arra, hogy a ma szétagozott ellenzék tekintélyes része közös nevezőre jöjjön. Már hetekkel előbb megindultak erre vonatkozóan a kísérletezések. Szó volt arról, hogy magában az egységese pártban bizonyos szelokitőt hagynak végre s a fajvédő velleitást képviselőket öman is, a Zichy-pártból is kiszorítják. Erőátállításunk szerint ezt a tervet még most sem ejtették el s csak az alkalmas időpontot várják.

Sokkal komolyabban mérlegelendő az az ellenzéki akció, amely a Kossuth-párt köréből indult ki s melynek célja nagy polgári ellenzéki egységiles megteremtése. Ertesüléseink szerint a mozgalom máris eredményesnek mondható. Elhatározott valóság, hogy a pártionkivüliek meg nem akuvó csoportja komoly mérlegelés tárgyává teszi azt a szándékot, hogy a Kossuth-pártba belépjen. Ez irányban bizonyos kezdődő megbeszélések voltak is. Szménylekről egyelőre konkrét formában nem szólhatunk s egyes lapok kombinációt értesüléseink szerint tülkoraiak. Tény azonban, hogy az ellenzék körében megvan a fő szándék egy tökéletes hareték közt élő jelentősébe polgári

párt megteremtésére, amelynek a magva a Kossuth-párt volna.

Munkatársunk megkérdezte ez ügyben Nagy Vince dr. nemzetgyűlési képviselőt, aki a következőket mondotta:

— Az kétségtelen, hogy mindannyian szükségét éreztük egy egységesebb és számbailag is jelentősébb polgári ellenzéki párt megteremtésének. Egész sokan látnak, hogy jelentős egyenlőség képviselői erőfőtek szétfogódszóják a pártionkivül padokban, ahol erőteljesen nem lehet haretot vinni. Kezdődő megbeszélések ezirányban folytak, de természetesen ma még korai volna beszélni végleges megállapodásokról.

— Arról van szó, hogy egy 15—20 tagú ellenzéki polgári pártot hozzanak össze azokból, akik az ellenzék szerepét vállalják is. Ez talán sikerülne leg s ez jelentősen befolyásolná az ellenzék politikai fellépésének erejét. Ez szükséges és kívánatos is volna.

Van már sorsjegye
az új magyar királyságnak
Osztálysorsjegyekről
Szenzációs nyereségi esélyekkel
Főnyeremény és jutalom együtt:
egy milliárd
Körönya
Jutalom 600 millió, főnyeremény 400 millió, 200 millió, 100 millió kor. stb.
Nivaltalás árárt!
Egész sorsjegy 40.000 folsorsjegy 20.000 negyed sorsjegy 10.000 korona
Szerencse
a Kossuth Lajos utcában!
KISS
Budapest, Kossuth Lajos uca 1.
GAEDICKE
Budapest, Kossuth Lajos uca 11.
DÜRGE
Budapest, Kossuth Lajos uca 4.

Jó tanács!
legbiztosabb, legszorosabb
többszöröltetés,
ha azonnal befejeződik
családi
házat
vagy
telket
vagy Budapestben, mert ingatlanoknál csak ez az együgyű szabvány a követendő.
Hébehet a tulajdonosoknál:
BÉKÉSI RT. Budapest VII. Alms-syter 8.
Telefon Józset 124—90.

Legmagasabb viselt férjirányúkat
BUCK, Nagymező uca 12. Telefon 11—05

Pattanás
Szeplő Szénol
miltésér táp porus elier legbiztosabb szer az együgyű szabvány és Comedior-árviz
a rancos arcon friss, hóvagy, hánvaszt teszi.
Mindenmenny szépségigibuk saukserit kezdése
Beszerezhető:
Schadek Antal kozmetikai műteremben, IV. Váci-utca 12. szám, földm. 13

HIREK

— Három fagyos szentek. Ma hajnalban Ipeva végig surran a szürke pesti uccákon Pongrác, az első fagyosszent. Matalapó köpenge alatt hozza az elmúlt tél utolsó berzenkedését, a kései taraszi szélet. Pongrác jön, és nyomában két elmaradhatatlan társa, Szervác és Bonifác. Mint ahogyan a kopott, hátapörbült, nyelven, öreg ex-gavallérok irigylük a fiatal leány frissességét, úgy irigylük ökelmek — az utolsó tél-lovagok — a tavasz hatalmát. Es néha bujnakodik a három öreg uracska. Hideg lehetetlül körülérőgátják a fakadó vírágot, lecsókolják a mandula sárgáját, a cseresznye halvány rózsaszínét és esőkjük nyomán szárazza dermedre hull, perre a fától a fehér almavirág. Ha berzenkedni keznek, hát holnapra halványra dermednek az orgonák, odaát a Nyulak szigetén és a körutak aszfaltba plántált zöldje is megfakul. De nem csak a városot ijesztgetik a három fagyos szentek. Olos gazdacmber már Jecskehozá

Józsefnapkor kezdi a kalendáriumból számlálgatni: mennyi nap kell még Pongrác? Mert most esendül a vetés kalászba, a terhes földben most érik a jövő esztendő kenyere. Ezért van, hogy még a jámbor túróci tótoeska is kiáll vékony krumplicődjére ma hajnalban és elmondja háromszor a régi átkonlatát: hess Pongrác, Szervác, Bonifác.

— Szociálista népgyűlések. A szociáldemokratapárt vasárnap a fővárosban három helyen népgyűlést tartott. A gyűlések előadói — a többek között Kéthly Anna nemzetgyűlési képviselő — a munkásság gazdasági helyzetéről tartottak előadást.

— Több emigrált visszatérési engedélyt kér. Az igazságügyminiszter néhány hét előtt rendeletet küldött szét az ügyvétségekhez, amelyben szabatosan megjelölte, hogy az emigráltak közül kik és milyen körülmények között jöhetnek haza. Értesülésünk szerint a miniszteri rendelet megjelenése után dr. Ladányi Árpád ügyvéd, Győri Ákos tanár és Kondor Bernát, az Általános Fogyasztási Szövetkezet volt

igazgatója kérvényt adott be az ellenük kibocsátott nyomonozólevél visszavonása végett. Tudomásunk szerint ezenkívül még több kérvényt terjesztettek elő az ügyvétségekhez a visszatérés engedélyezésére iránt.

— A főváros tiltakozik az új adórendszer ellen. Az új számlási törvény a községi adó megállapodásokat kivéve a törvényhatóságok kezéből és úgy intézkedik, hogy a községi adók összege az adóhivataltok útján közvetlen a Nemzeti Bankhoz szolgáltatandó be, másrészt később megállapítandó módon rendeli el az adók meghatározását. A törvény ezen intézkedése által a pénzügyigazgatás kiskiklik a fővárosi törvényhatóság kezéből, holott a törvényhatósági ülések napirendje eddig kilenvenkilenc százelekben pénzügyi természetű javaslatokból állott. A főváros feltilatlag fog tiltakozni az új adórendszer ellen.

— Üzletársát erőszakkal ki akarta dobni. Egyik fővárosi mérleggyár két társtulajdonosa közül egyik furcsa módon akarta a cégből eltávolítani társát. Elhatározta, hogy lopás koholt ürügye alatt eljárást indítat ellene. Megvesztetett egy volt rendőrdíjnosok, aki a főkapitánysággal való összeköttetésre hívatkozva, elvállalta, hogy megfélemlíti

a társat. A volt rendőrdíjnosok azonban feljelentették és megbízójával együtt előállították a főkapitányságra, ahol Polonkay rendőrfogalmazó elé kerültek. A vizsgálat folyamatosan van.

— Valorizálva fizet a sikkasztó. Ket évvel ezelőtt a villamosvasutak egyik alkalmazottja, Földes Emil sikkasztott a rábizott pénzéből. A sikkasztott pénz nagy részét egy nőismerőse költötte. A bíróság Földest annak idején szabadságvesztésre ítélte. Most azonban a társaság polgári per útján magának követelte a sikkasztott pénzen vett ékszereket. Tekintettel arra, hogy az ékszerek egy része már hiányzott, a bíróság úgy ítélkezett, hogy Földes Emil a hiányzó ékszerek értékét valorizálva köteles megteríteni.

— Véletlenül lelőtte a hugát. Mezőtúron Katona Eszter nyolc éves kislányt véletlenül mellbe lötte vadásztegyverrel játszó tízenhárom éves bátyja. A szerencsétlenül járt kislányt a budapesti Rókus-kórházba szállították.

— Fegyveres összetűzés rendőrök és kommunisták között. Halleban az úrra fölépített Moltke-ünnepély felavató-ünnepélyen kommunisták jelennek meg és lövöldöztek a rendőrökre. Ezek fegyvereket használtak és 5 kommunistát megsebesítettek.

ALAPITTATOTT

1850

MAGYAR KIRÁLYI

UDVARI SZÁLLITÓ

ALAPITTATOTT

1850

SEMLER J.

Az ország legnagyobb szövetárúháza

J. SEMLER

London, 14 Golden Square

Nyári ujdonságai, melyek a legkényesebb
ízlést is kielégítik, legolcsóbb áron áru-
sítatnak

Óriási forgalmunk folytán felhalmozódott

sok ezer maradék

valamint mult nyárról, őszről és télről
visszamaradt szöveteink

mélyen leszállított áron!

„COVERCOAT“ és selyemfényű „BURBERRY“
kelmék legnagyobb választékban. Autó-, kocsi-, és utitakarók

Főüzlet: Bécsi ucca 7. (Deák Ferenc ucca sarok)

Fióküzlet: Koronaherceg ucca 9

Világparitás felé drágul a buza

A gabonátözsde a múlt hét végén ismét megindult a buza rohamos árcmelkedése, részben mert a Magyar Nemzeti Jegybank jegyzésével kapcsolatban egy kontingens gabonakivittelt engedélyez a kormány, részben mert a vidéki malomok az újabb lisztexporthoz szükséges búzameccsüket most vásárolják össze. A budapesti malomkoncentráció, mintán a kormánytól 1600 vagón búzát vett át 1.41-1.46 ek. arányában, csak mérsékelt tételekben vesz gabonát a pesti piacon.

A buza újabb erőteljes emelkedése azzal magyarázható, hogy a gabona Magyarországon még mindig ol-

csőbb, mint bármely szomszéd államban. Bécsben, a gabonátözsde az ausztriai búza 3500-3600 osztrák korona, ami magyar koronában megközelíti a 400.000 koronás egységárát. Csehszlovákiában is 155 szokol fölött jegyzik a búza árát, ami szintén meghaladja a 390.000 koronás árat, jellehet a magyar búza minőségileg jobb, mint bármely szomszédos búza.

A vasárnapi magánforgalom esékely érdeklődés mellett szilárd volt, 340-345.000 korona volt a búza tisztavideki állomáson. Rozsot is exportcélra vásároltak 305-310.000 koronás egységárban.

Csecsemőt találtak egy ipos vasúti kocsiában

— Hétfői Napló tudósítójától. —

Tegnap este az egyik pályaudvaron indulásra váró vasúti szerelvényt tisztítottak a vasutasok. Egy III-ad osztályú kocsiában kendőbe göngyölt kis esomagot találtak. Felbontották és a legnagyobb meglepetésükre egy élő hártyacsecsemőt találtak benne.

A különös fölfedezésről értesítették a pályaudvaron szolgálatot teljesítő detektíveket. Az egyik detektívnek felült, hogy a pályaudvaron egy munkáskülső nő izgatottan viselkedik és a vasúti alkalmazottaktól több ízben kérdezte, hogy mikor indul a vonat.

A nőt igazolásra szólították fel, állította, hogy Schnell Rozának hívják, majd sirva fakadt és bevallotta, hogy azért ölködött a vasúti kocsitól, mert az egyik III-ad osztályú fülkébe a gyermekét rejtette el. Mielőtt az induló vonathoz beengedték volna az utazó közönséget, a nyitott pályán belopozott a kocsihoz és annakiül, hogy észrevették volna, egy kupéban elrejtette a gyermeket. Egy előkelő budapesti családnál volt alkalmazva, amikor a bábaképző intézetbe fölvetette magát. A szolgálati helyén azt mondották, hogy gyermekével ne merjen visszatérni. Ezért elhatározta, hogy megváltja a gyermekétől és a sors szeszélyére bízta.

Később megbánta a dolgot és azért nem tudott elmenni a vonatból. A rendőrség Schnell Rozát beismerő vallomása után letartóztatta, a gyermeket pedig a kelenházban helyezték el.

Sztrájkok a fővárosban — sztrájkok a vidéken

Részleges megegyezés a bányászsztrájkban — Leállítják a pécsi fém-munkások

— A Hétfői Napló tudósítójától. —

Néhány napja csak, hogy a sok vihart felvert nyomdászsztrájk megszűnt, de már újabb és újabb sztrájkok híre érkeztek. A súlyos gazdasági helyzet, az általános drágulási folyamat okozza az új bérmozgalmak megindulását. A munkáltatók egy része viszont ugyanakkor a gazdasági helyzetre való kiváltképpenséggel tagadja meg a munkabéremelés. Így történik azután, hogy szinte napról-napra fordul elő az ipari üzemekben a sztrájk vagy kizárás.

A legutóbbi bérmozgalmakról a következőkben számolunk be.

A legfontosabb iparág, a bányamunkásság is részleges sztrájkban áll. Ugyanis a tatabányai munkások sztrájkolnak. Ebben a kerületben egyik bánya vezetősége megadta a munkások bérkévetését és így ott hatszáz bányász felelt a munkát.

Ugyancsak sztrájk fenyegetett a sütőiparban is. Az utolsó pereben azonban létrejött a felek között a megállapodás, mely szerint az elsőosztályú munkásokon belül dolgozó pékségét heti fizetése ötöszázalékos koronára lesz.

A fővárosi sztrájkok közül legjelentősebb a téglagyári munkásoké. Hat téglagyárban ezerszáz munkás hagyta abba a munkát. Nem dolgoznak a padló-és faburkoló munkások, valamint a Machlip bányáir, az Orenstein és Kopp, a Lipták gyár esztergályosai se. Az Erlson villamosgyár munkásai egy részét kizárták, Pécsen pedig a vas- és fém-munkások indították erős bérmozgalmat.

Vasárnap délelőtt a szociáldemokrata vezérkarvezetben tárgyaltak a munkások bizalmi férjéről afelől, hogy munkába állanak-e vagy tovább állják a bérharcot.

Milliók illetékek egy-egy lakásperben

— A Hétfői Napló tudósítójától. —

Vasárnap délelőtt a Lipótvárosi Törvényszék helyiségében érdekes előadást tartott Fáti Sándor dr., a Lakások Szövetségének titkára. Az előadás tárgya a már sok vitára alkalmas adott új lakásrendelet volt.

Fáti Sándor dr. beszéde során főleg azokkal a bizonytalanságokkal foglalkozott, amiket az új lakásrendelet magában hordoz.

Maga a rendelet anyagi része is rengeteg ellentmondást tartalmaz.

— Ugyancsak zavaros passzusa a rendeletnek az is — mondotta Fáti Sándor dr. —, amely csak vizsgálja a lakberek megállapítása körüli eljárást. Így például csaknem lehetetlen eleget tenni annak, hogy a lakó a háztulajdonos által bemutatott lakbérlista aláírásának megtárgyalása után nyolc napon belül köteles pert megindítani. Legkülönösebb azonban a lakásperi illetékek megállapítása, mely szerint

egy középserű lakbérmegállapítási per folyamán milliók illetékeket kell lefizetni.

A vasárnapi magánforgalomban

ismét árnyalati gyengülés jelentkezett. Már a szombati napon a délutáni órákban esékely árvesztés megmutatkozott az egyes árfolyamokban és ez a vasárnapi magánforgalomban nem melyült el, úgy hogy vasárnapról tulajdonképpen ugyanazokat az árfolyamokat regisztrálhatjuk, mint amelyek szombaton jelentkeztek. A piacot emellett a teljes üzletlenség jellemzi. Kötes értesülésünk szerint nem jött létre. Taxációs árfolyamok a következők: Magyar Hítel 640, Osztrák Hítel 232-38, Hazai Takarékok 4100-150, Általános Takarékok 160, Leszámlító Bank 82-86, Ingatlan Bank 275, Salgó 600-50, Ganz 3400-500, Ganz Villamos 1500-50, Nova 155-62, Óstermelő 270, Budapesti Gőz 145, Cukor 2700-850, Részvény Sör 235.

A védőügyvéd inzultusa az ügyész ellen

Epizód egy lakásügyi tárgyaláson

— A Hétfői Napló tudósítójától. —

Néhány hét előtt Bartos Géza dr., a lakáshivatal ügyésze vádiratot adott be gróf Pongrácz Rudolfné ellen, emelt Pongrácz grófné ellen, adatai lakásigazolvány nélkül költözött be Molnár uca 19, II. 17. szám alatt levő lakásába.

Az első tárgyaláson a grófné azzal védekezett, hogy a Molnár uca alatt lakó háza tulajdonosa s így jogosan költözött be a lakásba igazolvány nélkül is. Dr. Bartos ügyész a grófné védekezését nem találta helyénvalónak. Emiatt az ügyész és dr. Borsodi védő között heves vita támadt, mire Pirkner rendőrfőtanácsos, a bíróság elnöke a tárgyalást felfüggesztette.

Szünet alatt dr. Bartos ügyész beszerelte a házra vonatkozó teletkönyvi kivonatot. Az adatokból megállapította, hogy a ház tulajdonosa nem gróf Pongrácz Rudolfné, hanem Simegh Margit. Most a lakáshivatal megtevésére miatt is vádat emelt Pongrácz grófné ellen,

sőt kérte az összes iratoknak az ügyészségre való áttelepítést, mert az iratok közül eltűnt egy nyomozólappal, amelyet a grófné sajátkezűleg írt alá. A lakáshivatal ügyésze ismeretlen teljes és közokirathamisítás címén tette meg feljelentését, de alig fejezte be beszédét, a grófné ügyvédje, aki megelőzően az okiratokat megtekintette, magából kikelve ugrott fel s ezt kiáltotta az ügyész felé:

— *Áldató hazugság, amit állít. Maga ajas gazember!*

Az ügyész indulatosan felelt neki vissza:

— *Ezt az ügyet másképp fogjuk elintéznél. Indítványom mellett megmaradok.*

Pirkner rendőrbíró ezután kihirdette az ítéletet. Pongrácz grófnét százezer korona pénzbüntetésre ítélték s az iratoknak az ügyészségre való áttelepítést elrendelte. A népjóléti minisztérium, mint felelősségi fórum, szombaton délelőtt Pongrácz grófnét felmentette az ellene emelt vádak alól. Az ügy ezzel még sem fejeződött be, mert a lakáshivatal elnöke, dr. Matzka Károly dr. Bartos Gézárt ért inzultus miatt az igazságügyminiszterhez fordult s kérte, hogy az ügyesség indíton eljárását Borsodi ügyvéd ellen.

? Lehet nyerni, ha nincs sorsjegye ?

Tehát siessen osztálysorsjegyet venni!

100 milliót, 200 milliót, 400 milliót, 600 milliót
sőt szerencsés esetben egymilliórd koronát is nyerhet
Sorsjegyek minden elárúsítónál kaphatók

Hivatalos árak:

Egész sorsjegy 40.000 korona	Fel sorsjegy 20.000 korona	Negyed sorsjegy 10.000 korona
--	--------------------------------------	---

Muzás már kedden 13-án!

DREHER
VISELT törörfurhák, egyenruhák lakásán veszik. Lőszár, Népszínház uca 18. szám. Telefon: József 42-77

Meglepo árakat fizetek viselt férjirukakérei
Wertheimer. Gr. Zichy Jenő u. 23. Telefon 163-23

Meinl Gyula
kakaó és csokoládé
DARMOL
BIZTOS HATÁSÚ
KELLEMESES ÍZŰ
HASHAJTÓ

A HÉT KÖZGAZDASÁGA

Optimista nyilatkozatok a tőzsde megszilárdulásáról

Technikai okokból is el kell jönnie a hosszknak — Törös lesz a javulás

A szombat délelőtti magánforgalom barátságos hangulatú nem tudta naplaján megváltoztatni a szombat délutáni és vasárnapi kibékítő és emorizáló... sőt ez csak a spekuláció óvatosságára jellemző kedvező momentum.

A tőzsdei hiszse elérte mélypontját, megkérdődzött az árfolyamok lassú javulása, már csak azért is, mert a kontremin nem képes több megfélemlő, oleo kölcsönárakot szerezni...

Ezt a hangulatot tükrözik vissza az alábbi nyilatkozatok is, amelyek kivétel nélküli kedvezőben ítélik meg a kilátásokat.

VEGH KÁROLY, a tőzsde elnöke:

Az az impresszió, hogy Korányi pénzügyminiszter is komolyan szándékosan akarja a tőzsdét. Bár egyedül kormányintézkedésekkel nem lehet megindítani egy realisabb értékesítési eredményességhez, viszont remélhető, hogy a ma és tegnap megindult javulás útjába ezáltal nem fognak cseresznyemagokak szórni.

BERGER MÓR, a Mercor vezérigazgatója:

A tőzsdét debacle úgy látszik nyugvópontra jutott, a berlini és bécsi inzulvenetok a kritikus végűs kibírásának tekinthetők. Az irányzat jövőbeli alakulása attól függ, hogy a spekuláció a válságok egész sorának lezajlása után energijából mennyit tudott megmenteni.

HOFFMANN GUSZTÁV, a Magyar-Amerikai Bank ügyvezető alelnöke:

Most derült ki, hogy a kispapírok nagyrésze milyen rosszul van megindulva. Ezek árfolyamcsökkenése ugyanis aránylag nagyobb volt a drágább részvényeknél is.

BING GYULA, igazgatótanácsos

Teljesen lehetetlen az, hogy a jónak és a tőzsdén is felül ne kerelkedjék. Amíg a nemcses valuták ára megháromszorozódott, az értékpapírok árfolyama egyharmadra süllyedt.

Hamistogal Gross Antal... minden hirdetésnél... a legmagasabb napi áron...

az értékpapírhoz való beférése útján akart oleson valutát szerezni. Az új pénzügyminiszter a praktikus kereskedelemben ember, akiktől elvárható, hogy bürokrata elődje hibáit korrigálja.

HALÁSZ LAJÓ bankár:

A hossz mindég várhatóan, hírlélen szokott jönni. Most is hírtelen jött, ha nem is egészen váratlanul. Hízen az elmúlt hetek árcsökkenési tempója alapján ki lehetett számítani, hogy minden részvény árfolyama mikor éri el az 1000, illetve 1000 koronát.

HAJDU ZSIGMOND

igazgató a következőket mondotta: A kedvezőtlen időjárás következtében kék a növényzet fejlődése, ez természetesen a hosszmomentum az árutőzsdén. Viszont a magyar föld terményeiének ára lehetőleg a világpiaci árhoz igazságszerűen alkalmazkodni.

Pillanaffelvételek a tőzsde nagy napjáról

Hosszú évek óta nem volt olyan mozgalmas közgyűlése a tőzsdének, mint a szombati. Heteken keresztül folyt a jelelés és kortések és a 60 tőzsdetáncos állásra, amelyről Haldz Lajos szellemezen állapította meg a közgyűlést, hogy a tanácsosi állások szalma a jobbtelk aszaporodásával egyenes arányban növekszik.

A kortések és a múlt hét utolsó napjaiban fortisszámra fokozódott, állélnappal gyűléseket tartottak az összes értékpapírokat, sőt a nyomdai par foglalkoztatásához is jelentékeny mértékben hozzájárult a tőzsdét tanácsosválasztás. A nagy napon nem kevésbé, mint hatféle ellenzékli listát osztogattak a fűrgő kortek, mindégyik több-közvetű ügyes utánzatra volt a hivatalos szavazólappak, amelyből már esztőrtés darab. Az ellenzék vereséget néháy ember, hogy az egyes frakciók maguk sem voltak tisztában erőviszonyaikkal, egymást pedig egyenesen félrevezették.

csekélyebb öszegzet lesznek ki és a nyomtatványokon kívül legelőbb az a választási lakoma került, melyet vasárnap hajnalban tartottak az eredmény kihirdetése után.

Az utolsó perekben nyomtatványokat osztogattak, amelyek szerint a hivatalos listából kihúzandó Hoch Henrik és Schwarz Jakab, az ügybőkük két vezére, akik helyett Stur Sándort és egy bankigazgatót kell beírni. E répcedula szerzőségét azonban sem a hivatalos jelölőbizottság, sem az ellenzék nem vállalta. E helyett az ellenzék a hivatalos listában Hoyos-Wenckheim Fülöp gróf és Kaszab Aladár nevét törölte és helyettük írta be Schönberger Ármint és Weisz Jánost.

A szavazatok öszeszámolására pontosan 1/8 órake kezdődött meg, az 19 csoport vezéke és mindégy csoportban egy hivatalos személy is helyét foglalta. Az urnákból kikerülő cédulákat számológéppel sorozmányozták és csak úgy dolgoztak fel. A végén a számológép pontosan ugyanannyit mutatott, mint ahányan a bizottságnál leszavaztak.

Tíz óra után vették ki az urnákból az utolsó szavazópontot és ekkor kezdődött a 19 csoport adatainak öszeszítése.

Az elsőmeleti folyosón ezalatt már jökevdően gyűlésekéke főleg az ellenzék vezetők, az újságírók és megjelent néhány ellenzékli jelölt is. A nobilis Oltik titkár megszánta a folyosón zajongókat és kinyitotta a könyvtárszobát, ahová azután a bizottsági tagok, — elsősorban pedig Nagy Andor, — szorgalmasan hordták a legfrissebb híreket. Az eredmények hallatára az ellenzék jökevdő egyre lohad, éjféli felé hazamentek a jelöltek is és csupán az újságírók tartották ki 1 óráig.

A bizottság azonban délután 3 óráig megsejtelés nélkül dolgozott 1/2-ig, képezhetik, hogy milyen éhosen iltek azután neki a tőzsdébüfében terített fehér asztalhoz...

A pénzügyminiszter és az östalekpolitika. Hetek óta tanácskozások folyt a pénzügyminiszterrel a bankok vezetőivel az östalekpolitika megváltoztatása e céljából. Azok az östalekök ugyanis, amiket a vállalatok most fizetnek részvényesekének, nevésgésen alacsonyok és még a mai álcsonyi árfolyamokkal sem állanak arányban. A részvénytanácsosok östalekét azért ilyen alacsony, mert a lársumli adó és más köztérhek lehetetlené teszik a valódi üzleti hasznoknak felosztását. A tanácsosok tehát, ezen adóterhek kirovási módjának megváltoztatása körül folyók és beavatított helyeken úgy tudják, hogy a pénzügyi kormányban megvan a hajlandóság arra, hogy az adókovrovásokat módosítsa a hogy ezáltal a részvényesekheke megfelel östalek megállapítása lehetnévé válják.

A TEBE új föttikára. A TEBE igazgatója Mrédy Béla föttikárrá nevezte ki. Akik ennek az előke gondolkodás föttizvételének alapos szakpétségét és talentumát ismerik, megvan arról gyözdövé, hogy a kivütelő előtelítéses azok egykepecsőke az ő további karrierjéke.

A Nemzeti Hitelintézet tökeemelése. A Nemzeti Hitelintézet az április hó 28-ri hírdetést és a szátrák mlatt elmaradó közgyűlést rövidesen újból ki fogja tűzni és a megtartandó közgyűlése azta javaslatot terjeszt az igazgatóság, hogy mihelyest a piac helyzete megengedi, a jelenlegi hárommilliórdos alapteket hatmilliórdra emelje fel. A kibevésztásra az igazgatóság felhatalmazást kér és a tranzakcióit alkalmas időben ez alapon hajtja végre.

A TEBE évi teljes ülése. A Takarékpénztárak és Bankok Egyesülete f. hó 6-án délután tartotta évi teljes ülést, amelyen Walder Gyula főrendiházi tag, a Pesti Hazai Első Takarékpénztár Egyesület elnöke elnököl. Dr. Kresz Károly igazgató-helyettes előterjesztette a TEBE 1923. évi működéséről szóló jelentését, aminek kapasan Walder Gyula a TEB öszes tagjai nevében a TEBE vezetőségének a kifejtett eredményes munkásságért köszönetet mondott. A teljes ülés ezután Dr. Mrédy Béla titkár az egyesület föttikárává nevezte ki. Végül a teljes ülés különböző jötekyon és kulturális célokra 1 milliórd koronát meghaladó öszegzet szavazott meg. Ezen öszegzék mintégy 500 millió korona esik a fővárosi gyermekek nyaraltására, 100 millió korona jut az Országos Stefánia Szövetség felállítandó gyermekekör-

házának, 100 millió a Tudományös Társulatok és Intézmények Országös Szövetségének és 50 millió korona az Általános Közjótékonyági Egyesületének, 100 millió koronát pedig a TEBE magyar versenyzöknek a párizsi Olimpászra való kiküldetésére fordít.

A Magyar Förgalmi Bank Rt. közgyűlése elhatározta, hogy az 1923-as ülétevény elért 611,828.444 K tiszta nyereségéből részvényenként 400%, azaz 800 korona östaleköt fizet. A vonatkozó öszvények beváltásán május 1-től kezdődőleg öszközölhető.

A „Mercur” Váltóüzleti Részvény-társaság legutóbb tartott rendes közgyűlése elfogadta az előterjesztett 1923. évi mérleget és elhatározta, hogy a kimutatott 1,425,948.230 koronát kivéve tiszta nyereségéből a tartalékok megföldölésére után részvényenként 300 K (150%) östalek fizetessék. Az igazgatóság új tagjává megválasztották Lévy Béla dr. ügyvéd és Kraus József kév. tan., Wien; a felligyelő-bizottság új tagjává pedig Guttleb Benő.

A Fabank Rt. április hónap 28-iki közgyűlése elhatározta, hogy az 1923. évi 608,989.076.30 koronát tiszta nyereségéből április 28-tól kezdve 150 korona (75%) östaleköt fizet.

Az Urkány-Zsilvölgyi Magyar Köszénháza Rt. igazgatósága a legközelebb öszbehívandó közgyűléseke az 1923. évre részvényenként 25.000 korona kifizetését fogja javasolni.

Az Első Magyar Általános Biztosítási Társaság közgyűlése az igazgatóság öszes javaslatait jóváhagyta és elhatározta, hogy az 561,975,736.57 koronával kimutatott nyereségéből a tavalyi 2000 koronával szemben részvényenként 20.000 koronát (100%) östalekét április 23-ától kezdve fizetessék ki.

A Mezőgazdasági Hitelintézet 3.1 milliórdra emelt alaptekejét. A Mezőgazdasági Hitelintézet május 26-án tartja évi rendes közgyűlést, melynek napirendjén többek között az 1,235 milliórdos alaptekeke 3,375 milliórd koronára való felemelése is szerepel. Az intézet az elmúlt üzletévben jelentős eredményeket ért el és az intézet kezelésére bizott tökéke ösmilliórdot tesznek ki. Az elmúlt évre kimutatott tiszta nyereség 61 millió korona.

OVOMA INE friss tejből, tojásból, dr. Wander-féle malátából és a legfinomabb hollandi kakaóból készült természetes erősítő tápszer. A legkifünőbb úszonna és reggeli. Egy köseppódon ára 85.300. — Koróna forgalmiadóval együtt.

Sárcipő... lávit 48 óra alatt, bőrcipők gumitalpával, hosszú gáncs mellett. Vadász, gumitalpú, szarvasbőrű, 50. Nagymező-s. sárcok. Fővárosi BEKETOV CIRKUSZ Városliget Telefon 55-55. A nagyszabású fányc májusi műsor! Az öszes szerződötött művészek föléptével a szelezációs eszt előadás kezdete fél 8 órákor.

A HENT ISTVÁN Porter Sör minden terített asztal ékessége

SZÍNHÁZI HÉT

Madame: Magyar Erzsi

A Vígyszínház állandó primadonnát kap

A Vígyszínház legközelebbi, nyári újdonsága — mint ismeretes — *Christine*-nek, a kiváló francia muzsikuskának, a *Fifi* és *Dédé* szerzőjének új operettje, a „*Madame*” lesz, amelynek Párizsban most ünneplik háromszázadik előadását. A Vígyszínház csak nemrégiben fogadta el előadásra a francia operettet, mert előbb úgy tervezték, hogy az idei nyári operett Milőcker „*Szegény Jonathán*”-ja lesz, a Fővárosi Operettszínházban pedig *Szlatinay* Sándor operettje kerül színpadra. A két operett előkészületeihez már hozzá is kezdtek és a Vígyszínház igazgatósága operettrendezőként leszerződte Bródy Istvánt. Később e terv megváltozott és úgy határoztak, hogy *Szlatinay* operettjét csak a jövő szezonban mutatják be, az ideán Milőcker operettje a Fővárosi Operettszínházban kerül színpadra, a Vígyszínház pedig bemutatja *Christine* operettjét, a „*Madame*-ot. Így került Bródy István a Fővárosi Operettszínházhoz és így jutott *Szabolcs*

Ernő a Vígyszínházba, ahol ő fogja rendezni a francia operettet.

Az igazi gond azonban csak most következett. A színház nem talált primadonnát. A Budapesten található primadonnák más elfoglaltságuk miatt nem vállalkozhattak a vígyszínházi szereplésre, a házi primadonna, Biller Irén pedig ragaszkodott a Szegény Jonathán-beli szerepéhez. Meg is írták hát Blumenthalnak Amerikába, hogy a Madame-ot nem tudják színrehozni, mert nincs primadonna. Jöjjön, ha ő nézne egyet. Blumenthal mindjárt hozzá is látott a primadonnakereséshez és rövidesen ki is választott egyet Magyar Erzsi személyében. Magyar Erzsi azonban egy szerepért nem volt hajlandó áthajózni a tengeren és ezért úgy állapodott meg Blumenthallal, hogy a *Madame után is itthon marad és leszerződik a Vígyszínház tagjai közé.*

Igy tehát a Vígyszínháznak a jövő évtől kezdődően állandó operett-primadonnája lesz.

Azt beszélnek

hogy a nagy primadonna huga, aki meg is színesző és nemrég vált el az utól, újból férjhez megy, hogy Molnár Ferenc budai háromszobás lakása hatszobásra bővült. Molnár megvette a szomszéd lakást és áttörte a falat, hogy Biller Irén még ebben a hónapban beköltözik új, váciúceai lakásába, hogy Marion Drégely új operettjének, a „*Naplop*”-nak, amely a Király Színház első újdonsága lesz jövőre, Honthy Hanna lesz a főszereplője. Honthy-nak ez lesz az első „nadrág-szerepe.”

RÖVID HIREK

- A „SZULTÁN”**
című klasszikus operettet a jövő évben felújítja a Fővárosi Operettszínház.
- A „KURUZZSLO”-t,**
Földes Imre drámáját, most hozták színpadra a stockholmi Nemzeti Színházban. A darab nagy sikert aratott.
- A BUDAI SZÍNHÁZ**
e hónap 28-án nyílik meg.
- LOUIS VERNEUIL**
francia vígjátékiró-színész, aki most Bécsben tartózkodik, levelet írt egyik budapesti színház direktorának, hogy Bécsből átjön Budapestre is.
- AZ EMBER TRAGÉDIÁJA**
próbái már megkezdődtek New-Yorkban.
- ABRAHÁM ERNŐ**
új darabja lesz a Nemzeti Színház jövő szezonjának első premiéréje.

* A Taifun jubileuma. Lengyel Menyherci „*Taifun*” című négy felvonásos drámája ma került színpadra a Vígyszínházban. Az ünnepi előadást szívfalási megöltötte a közönség, amely még ma is éppen úgy, mint egy évtizeddel ezelőtt meglege figyelemmel nézte végig a Belgrube szakadt sárga arcú doktorának szomorú történetét. A közönség főként *Lukács* Pált ünnepelte, aki Linder tanár szerepében megrázó alakítást nyújtott. Igen jó volt Hegedűs Gyula, Füzess Anna és Szerényi Zoltán.

* A Színakadémia megszűnéséről. A Színakadémia növekedésének oka az volt, hogy László tanár vezetésével tartották az előadásokat.

adásukat a Nemzeti Színház színpadán. A fiatal színészek közül Stuart Mária szerepében *Zahler* Erzsi tűnt ki, aki finom intellektus színésznőnek ígérkezik. *Zahler* Erzsi jó megjelenése, meleg közvetlensége, jó beszédtechnikája feltűnést keltett. Kivülre *Belezay* Margit, *Lakner* Klári, *Végh* Kálmán és *László* Béla nyújtottak figyelemreméltó alakítását.

* **Percekre megráll** „A zöld lift” előadása a kacsagószótól és nyíltszíni taposkól, melyek Hopwood amerikai bohózatát végig kísérik. Amerikában egyfelvételben évekig műsoron volt ez a pompás bohózat, mely a német színpadok Mustergatte címen jérta be nagy diadallal. A Renaissance Színház kitűnő előadása, élén Bérczy Ernő pompás alakításával, megtétele a világsikert.

Sólyom Janka

az Apollóban!

* Az Amerika lánya szombati bemutatója a Városi Színház nagy eseményének ígérkezik. A modern amerikai milió, a pompás zene, a ragyogó kiállítás, a kitűnő együttes, élén Lábás Juocival, a vendégprimadonnával biztos sikert ígér az új operettnak, melyet vasárnap, hétfőn és kedden megismételnek.

* **Antónia hete** lesz a *Vígyszínház* jövő hete is. Minden este a színesítő sikert vígjátékot adják az ismert ragyogó szereposztásban. Vasárnap délután az *Ördög* kerül színpadra.

Rózsashegyi Kálmán

az Apollóban!

* **Jövő pénteken** lesz a bemutatója a Magyar Színházban *Jaques* Deval „*Szépség*” (Beauté) című vígjátékának Hájó Sándor fordításában. Az újdonság előadását szombaton és vasárnap este megismételik. A bemutatónál: hétfőn, kedden és csütörtökön a „*Froufrou*”-t, szerdán P. Márkus Emília vendégteljesítményével „A névtelen asszony”-t adják. Vasárnap délután Hans Müller szenzációs drámáját, a „*Tízék*”-et adják Darvas Lillivel a női főszerepben, 3 órákor mérsékelt helyárakkal.

* **Jövő kedden** 25-üdből kerül színpadra „*Huncut a lány*” a Király-színházban. A nagyszerű Stolz-operett minden előadására megtelik a színház szőfőtere. A nagyhatású darab a jövő héten min-

den este műsoron van. Ma, szombaton délután a Rákosi-iskola növendékei vizsgáznak: színrekerül a „*Leányvásár*” I. és II. felvonása, utána kabareészművek. Vasárnap délután Ernő Tamás — Szirmai Albert népszerű daljátékát, a „*Mézeskalács*”-ot ismétlik Honthy Hanna, Siro Anna, Rátkai, Latabár fellépésével, jövő szombaton délután ismét a Rákosi színiskolájának lesz vizsgálóelőadása, mely alkalommal az „*Elvált asszony*” című operett I. és II. felvonása kerül színpadra 3 órákor rendkívül mérsékelt helyárakkal.

* **Az Apukám adják** minden este a *Fővárosi Operettszínházban*. *Lehár* Ferenc legújabb műve, amelyen már huszonöt zsűfolt ház mulatott, egymaga tülti be a műsort, Vasárnap délután a *Három gráciát* ismétlik.

Sarkadi Aladár

az Apollóban!

* **Változtos operaműsor** fogadja a következő héten a Városi Színház közönségét. Hétfőn Sába királylányt Nasta Mihály dr. vendégül, kedden *Traviata*, szerdán *Cigánybáró*, csütörtökön *Rigoletto* van műsoron Sándor Erzsi kamaranékesével, Taurino Parvissal, az ünneplő baritonistával, pénteken Cár és ács, vasárnap d. u. az *Eladott menyasszony* Aquila Adler Adelinnával egészíti ki a gazdag műsort. — Vasárnap a Városi Színházban délután Mignon, este a *Cigánybáró* kerül színpadra Aquila Adler Adelinnával és Gábor Józseffel.

* **A váltott list**, asszonydalokat. A három változik a Renaissance Színház e heti műsorán. Hopwood legkacagtatóbb amerikai bohóza Karthy ötletes fordításában hétfőn, szerdán, pénteken és vasárnap, Vajda Ernő nagyszerűen vigjátéka. A három kedden és szombaton, Georg Kaiser Asszonydalokat a csütörtökön kerül színpadra. Jövő vasárnap délután rendkívül mérsékelt helyárak mellett a színház egyik nagyszerű darabját, Vajda Ernő Trónörökös-ét újítja fel.

Békeffy László

az Apollóban!

* „**Gyilkos bácsi**”, „**Fehér és fekete**”, „**Mihályiné két lánya**”, a Belvárosi Színház három nagy vígjátékcsikere váltakozik a színház jövő heti műsorán. *Bus Fekete László*, „**Mihályiné két lánya**” című kitűnő darabja hétfőn, szerdán és jövő vasárnap este, *Paulini Béla*, „**Gyilkos bácsi**” című komédiáját kedden, csütörtökön és szombaton, *Sascha Guithy* „**Fehér és fekete**” című mulatságos darabját pénteken adják. Vasárnap délután a „**Tavaszbere**”-szena műsoron 3 órákor mérsékelt helyárakkal.

* **Honthy Hanna Bébi** szerepében minden este rendkívül sikert arat a Király-színház. „**Huncut a lány**” előadásain. A közönség a kitűnő művésznő majd minden ének- és táncszámát megújratja és egész este ünnepli.

* **Rátkai a jövő héten** is minden este fellép a Blaha Lujza Színházban „**Gyere be rózsám**” nagyszerű előadásain, melyeket egész este harsogó vendéssel és tapsal fogad a közönség. Vaárnap délután *Endrődi-Rieger* kedves operettjét, „**A fekete huszár**”-t ismétlik 3 órákor, mérsékelt helyárakkal.

* **Nagyon megszerette** a közönség *Somogyi Nusit*, aki „**Huncut a lány**”-ban Clo táncosnő szerepét nagy bravúrral játssza és táncolja estéről-estére a Király-színházban.

GÓTH-PÁR

az Apollóban!

* **A Kamara mammoth-műsora** sikerének főrezseszei a kitűnő főszereplők: *Natalia Kovanko* legújabb filmjében az *Élet számított legjebb* (Kreutzer szonáta) c. drámában, *Constance Talmadge* a *Névtelen levelek*-ben. Nagy tetszés kíséri a *Minnie* lovagját kacsagtató jelenetét, a legújabb párizsi modellekről készült revü-filmét, valamint az aktuális Magyar Híradót. Előadások fél 6, fél 8 és fél 10 órákor.

A Thais

a latin népek operája

Elmondja: MÁRKUS LÁSZLÓ

Anatol France „*Thais*” című regényét széles e világon mindenki ismerette már akkor, amikor Massenet megírta a regényből „*Thais*” című operáját és így nem csodálható, ha a párizsi operaház bemutatóján mindenki hitte, hogy a gyönyörű muzsikájú opera rövidesen egyik legnépszerűbb operája lesz a világnak. A párizsi premiert a milánói bemutató követte, ahol valóban igen nagy volt a siker, jött azonban Berlin és Bécs, majd később London és kiderült, hogy a germán tannak és annak leszármazottjainak nem tetszik a muzsika. A berlini, bécsi, londoni bemutatók után az a vélemény alakult ki, hogy a *Thais* a latin népek nemzeti operája lett és már fél volt, hogy az amerikaiak szívéhez sem fogja meglátni az utat. Az élelmes amerikai direktor azonban hamarosan segített a bajon s hogy a bukást elkerülje a részrephben *Jeritza* Máriát léptette fel. *Jeritza* fellépése megtörte a jéget és az opera, amelyet a londoni angolok nem nagy örömmel fogadtak, az amerikai angolok előtt hatalmas diadalt aratott. Ettől kezdve a *Thais*, a latin népek nemzeti operája mindenütt sikereket arat, legyőzve az előítéleteket.

A németek *Thais* iránt megnyilvánuló elenzenvét tehát éppen *Jeritza* Mária, a német énekesnő osztalta el és egészen bizonyos, hogy az opera további pályafutása csak az 60 névnek köszönhető. A fiatalok nemzeti operáját a német énekesnő tette népszerűvé.

* **Bemutató** az *Andrássy* úti Színházban. Hétfőn mutatja be az *Andrássy* úti Színház szezonzáró műsorát, melynek középpontjában *Fazekas Imre* nagy bravúrral megkelt drámateljele a „*Függöny*” áll, melyet főszerepében *Börzs*, *Tarnay*, Z. Molnár, *Matányi*, *Hajnal* és *Gárdonyi* lépnek fel. Szép Ernő „*Krémcs*” című vígjátéka *Tilkos* Ilonával a főszerepben. *Szenes Béla* „*Az alvó oroszlán*” és *Török Rózsa* „*Viaszkvirág*” című vígjátékával szerepel a műsorban, melyet *Zágon István*, *Siófoki gyorson*” című tréfája, *Zágon* és *Pallós* „*Virágot tessék*” című zenés képe, valamint az egészen új magánzámok egészítik ki. Ezt a műsort a jövő hét minden estén át megismételik, valamint jövő vasárnap délután is 3/4 órai kezdettel mérsékelt helyárakkal.

* **Siklái, Latabár, D'Arrigo, László** kiváló alakításait állandóan nagy tetszéssel fogadja a Király-színház közönsége a „*Huncut a lány*” nagyszerű előadásain.

Ma, hétfőn és kedden
még vásárolhat vagy rendelhet
Török asztaliorszójegyet

Legnagyobb nyíromény Hivataltos bélet-árak:

TÖRÖK ASZTALIORSZÓJEGY

40.000 K
20.000 K
10.000 K

Török A. és Tsa Bankház Rt.
Budapest, IV. kerület, Szerényi tér 3/a
Legnagyobb osztályjegyfeldát.
Rendelések levelezőlapon vagy postaiutalványon eszközölhetők

Aranyat, ezüstöt, ékszert, valamint hamisított pénzeket a hirdett árknál magasabban **VESEK** ár 1000 Ft-ig a **Északi** Szakszolgálat, **Székely** Rózik Szálladó 22. H. 19. Telefon: 62-62-48

Lakására jövek
Venni használt téri-ruhát, fehérneműt cipőt, stb. **Friedner**, Rózik Szálladó 22. H. 19. Telefon: 62-62-48

SZAKORVOS
Rendelőhely: 1065. Budapest, Rákóczi út 32. I. em. 1. Rókusai szemben.

MOZGÓKÉP OTTHON Grandiózus!

A sangha-i grizetti
amerikai reg.ételv. Betty Compsonnal

Játék az élettel!
Izgalmas történet 6 felvonásban

Magyar híradó Angol híradó
Előadások kezdete 6, 6 és 10 órákor

VASÁRNAPI SPORT

Király Pál rekordot javított 20 kilométeren

Megjavította az egyórás futás rekordját is Fekete Mihály sikeres bemutatkozása

Kellemetlen, szeles, esős időben bonyolította le az ESC atletikai versenyét, amely a szezon első nagyobb pályaversenye volt. A rossz időjárás ellenére zsufozásig megtelt a margitszigeti pálya tribünje lelkes közönséggel. A nagy érdeklődés elsősorban az Amerikából hazatért s hazai pályán elsőként startolt Fekete Mihálynak szólt, akinek vasárnapi bemutatkozása teljes sikerrel járt. Fekete az egy angol mérőföldes gyaloglásban állt starthoz és imponáló stílusban nyerte meg versenyét, a nedves talajon háromtized másodperccel maradván el a rekordtól. Az ESC versenyének másik nagy eseménye Király Pálnak rekordjavítása volt.

Király Pál a húsz kilométeres távot rendkívül könnyen 1 óra 8 perc 15,7 másodperc rekordidő alatt futotta meg, egyúttal 365 méterrel javította meg az egyórás futás rekordját is. Felőrázása 8960 méter volt, míg 15 kilométert 50 perc és 48 mp alatt tett meg. (A rekord 51,43 p.) Király 15 kilométeres rekordja azonban nem lesz hitelesítő, mert erre a távra nézve nem nyert elegendő rekordnévelést.

A részletes eredmények a következők:

100 m. síkfutás, előnyverseny.

Négy előfutam után a döntőben: 1. Kuruczny Lajos (KAOE) 11,1 mp. 2. Ghyllány Antal (MAC) 11,4 mp. 3. Magyar (MTK).

1500 m. síkfutás, 1. Kulcsár István (MAC) 4 p. 20,2 mp. Fonyó feladta. 10x200 m. junior stafétafutás, 1. MAFC 4 p. 19,5 mp. 2. ESC 4 p. 24 mp. 3. MTE.

1000 m. síkfutás, előnyverseny, 1. Poltz Béla (OTE) 2 p. 43 mp. 2. Nagy Sándor (BEAC) 2 p. 43 mp. 3. Farkas Ferenc (MTK). 4. Magdiés László (MAFC).

Egy angol mérőföldes gyaloglás. (Meghívási verseny.) 1. Fekete Mihály (ESC) 7 p. 7,3 mp. 2. Szabály Péter (FTC). 3. Hegedűs Lajos (MÁV).

5x800 m. stafétafutás. (Pannoniavándorj.) 1. MTK (Gross, Leichter, Bokor, Fonyó, Várady dr.) 10 p. 54 mp. 2. MAC (Medved, Szigeti, Kulcsár, Di Gléria, Kaposi) 10 p. 59,6 mp. 3. MTE (Müller, Szloboda, Cséfiay, Csapkovits, Róza).

200 m. gátfutás, 1. Muskát László (MTK) 28 mp. 2. Újfaluczky (FTC). 3. Herendi (MAFC).

20 kilométeres síkfutás, 1. Király Pál (ESC) 1 óra 8 p. 15,7 mp. 2. Kádár Béla (ESC) 1 óra 11 p. 49 mp. 3. Zöllner (MAC) 1 óra 12 p. 41 mp. 4. Bese (MTK).

Idő 25. percében Jeny beadásából Takács rúgta a mérkőzés egyetlen gólját. A második féldőben az olimpiai csapat állandó fölányban volt, de újabb eredményt már nem tudnak elérni.

Az olimpiai csapatban különösen Jeny, Eisenhoffer, Fogl II és Tóth váltak ki, míg a KAC-ban Biró, Dudás és Tóth játéka érdemel említést. A mérkőzést Holics Ödön szövetségi tréner vezette.

Este ötventerítékes bankett zárta be a szép ünnepélyt. Cs. S.

Alsóausztria—Nyugatmagyarország 2:0

Bécs környékén vívta meg a két válogatott csapat nagy érdeklődéssel várt mérkőzését, amely a magyar válogatott csapat fájdalmas vereségével végződött. A csapatok a következőképpen álltak fel:

Ausztria: Ambros (Mödling), Pogatsch (Atgersdorf), Zimmer (Stoekerau), Fürst (Wiener-Neustadt), Wegner, Fleischer (Wiener-Neustadt), Schors (Angern), Aigner (Liesing), Aulf (St. Pölten), Zach (Stoekerau), Máthé (Baden).

Nyugat-Magyarország: Weinhardt (Szombathely), Reisinger (Tatabánya), Chorth (Vasutas), Jahn, Killermann I. (Tatabánya), Szabó (Győr), Hoffmann (Szombathely), Tűzkő, Killermann II. (Tatabánya), Galrosch (Vasutas), Wanschura (Tatabánya).

A Vívőszövetség olimpiai próbaversenye vasárnap délután 6 órakor kezdődött a Vigradó nagyteremben élkelet és díszes közönség részvételével. Szemből-sebbs küzdelmek váltották egymást és a magyar vívósport legnagyobb büszkeségei találkoztak. A végeredmény a következő: 1. Ujháryk Jenc WVC 7 győzelemmel. 2. Garai NVC 6 győzelemmel. 3. Rády (MAC) 6 győzelemmel.

Vízilabdá-osztályozó-mérkőzés. NSC—UTE 6:3. Bíró: Konjárdy Béla. Az NSC nagy fölányt nyerte le az L. osztály utolsó helyezettjét. Az NSC a győzelemmel bejutott az I. osztályba, míg az UTE a jövő évben a másodosztályban fog szerepelni.

Steiner nyerte meg a 100 km.-es kerékpárversenyt

Ma zajlott el a Magyar Kerékpár-Szövetség 100 km.-es házi versenye, nagyrészt esőben, csatagos utakon és szélben, a rossz időjárásról származó versenyekadály között. Érhető, hogy az elért idő ily körülmények között lényegesen rosszabb a tavalyinál. Míg tavaly ugyanazt a távot 9 óra 20 perc alatt tették meg, addig most csak 12 óra 2 perces időt tudott a legjobb versenyző elérni.

A 26 induló között csupán 13-an futották át Székesfehérvárt. Déli félelog óráig csupán nyolcan érkeztek a célhoz. Az első három: Steiner, Magyar és Papp. Steiner ideje 12 óra 2 perc.

Favoritok győzelme a másodosztályban. Az elmúlt héten lezajlott osztrák-magyar mérkőzés után, a futballközönség érdeklődése a párizsi olimpiai futballtorna felé irányult. Az elsőosztályú bajnokság küzdelmei már hetekkel ezelőtt véget értek és így itthon csak a másodosztályú bajnokság vonz elég szépszámú érdeklődőt a futballpályákra. Az érdeklődés teljesen elcsúszott, hisz a bajnokság sorsa még teljesen nyílt és az NSC-nek, a BEAC-nak, a TTC-nek és a MAC-nak vannak esélyei a hatalmat és a tekintélyt jelentő elsőosztályba való bejutásra. A vasárnapi mérkőzések a favoritok közül háromnak: az NSC-nek, a BEAC-nak és a TTC-nek hozott újabb győzelmeket, míg a MAC-nak be kellett érnie az eldöntetlen eredménnyel. Az eredmények a következők:

NSC—Föv. T. Kör 3:1 (0:0). Bíró: Ivánics.

TTC—MAFC 3:0 (3:0). Bíró: Weisz Ferenc.

MAC—Ekszerész 0:0. Bíró: Hertza Ká. Pál.

BEAC—Testvérség 3:0 (1:0). Bíró: Klein Árpád.

Húsiparos—Postás 2:1 (1:0). Bíró: Nagy László.

ETC—KAOE 0:0. Bíró: Steiner József.

Lósport

Ascanio nyerte a Millenium díjat

Régi versenyek

Tavaszi meeting — Ötödik nap

A kedvezőtlen idő dacára is szép közönsége volt az idény első klasszikus versenyének. — A kormányzó úr 6 fémleltétsége is megjelent a nagy díj lefutásánál s a sport hívei élénk várakozással tekintettek az ily klasszikus versenyeknél szokásos parádánál a felvezetett hét lovra. A közönség tetszését leginkább Ricsay, F. Béla bácsi, Székelyvér és Utolsó nyerték meg, mint pompás küllemű és kondícióban levő telivér. A fogadásokban Ricsay volt a paris favorit, a többiek hárommal is rosszabban voltak kaphatók; a pékeknek is Ricsayt favorizálták. Megjegyzendő még azon szomorú körülmény, a Derby eljárata, hogy általában az idősebb lovaknak adtak több nyeresi esélyt úgy a professzionisták, mint a nagyközönség. A start harmadik kísérletre sikerült. Utolsó ugrik el és vezet hosszakkal, később Cihá veszi át a vezetést és előlép az iramban vezető a mezőnyt a fordulójú, ahol Ricsay is felzárkózik s Ascanio is javít pozícióján. A táv után kívülről jön Ascanio és könnyen két és fél hosszal nyert Ricsay ellen; harmadik rövid fejhosszal Székelyvér. Nagyon jól szerepelt Cihá is, míg F. Béla bácsi nem semmi szerepe nem volt az egész versenyben. A szakérők véleménye szerint is az az ördöklő iram, amit kezdetben Utolsó, később pedig Cihá diktált, segítette elő Ascanio győzelmét, mert megfelelt ezen kiváló klasszisú ló képességének a tudásának s egyúttal korrekturekkel is hozta legutóbbi vereségének.

Részletes eredmények:

I. Csonádi díj. 1000 m. Frivol ugrik el a vezetéssel s végig megtartva előnyét könnyen nyert Pásztorfi ellen. Vica rossz harmadik I. Frivol (6 Fridrich), 2. Pásztorfi (2. Pretzner), 3. Vica (5 Takács); f. m. Tokoró és Mikolt. Tot. 1000:13.400:3600:1600.

II. Welter-handicap. 1800 m. Tagore veszi a legjobb startot, mellette Skoflum. Vivát és Adut. — A távval Vivát kiválik a csomóból és könnyen nyer Biklicz ellen. Harmadik nyakhozott Adut. 1. Vivát (4 Takács), 2. Biklicz (2 Sajdik), 3. Adut (6 Esch) f. m. Skoflum. Tagore, Murrman, Rival és Mussolini. Tot. 1000:5700:2000:1900:2700.

III. Milleniumi díj. 1800 m. 1. Ascanio (4 Esch), 2. Ricsay (p. Ngy G), 3. Székelyvér (Szabó L. II.); f. m. Cihá, Kudlich, Utolsó és F. Béla bácsi. Tot. 1000:7300:1900:1700.

IV. Szt. Gellért-handicap. 1600 m. A korlátnál Mönchberg, középen Szira vezetnek. A távval Szira ostar alatt jön, de Mönchberg védekezést ostar alatt és könnyű nyerő marad. 1. Mönchberg (6 Szabó L. II.), 2. Szira (1/2 Sajdik), 3. Josma (2/3 Scheibler); f. m. Ramon és Turán Tot. 1000:8800:2300:1400.

V. Kétéves nyeretlenek verseny. 900 m. A start második kísérletre sikerült és Filomela hosszakkal vezet a barriernél. A táv után kívülről ostar alatt Mit szó Hozzát? jön és erős közönséget vonz hosszal nyer. 1. Mit szó Hozzát? (10 Takács), 2. Filomela (8:10r Sajdik), 3. Pricellia (25 Szabó L. II.); f. m. Kakas, Nephtisz, Agricola, Ravigote, Karakán, Gáj, Maritza, Heimehan, Pruto és Drégely. Tot. 1000:18.100:3100:1700:3400.

VI. Handicap 900 m. 1. Poussea (3 Schmid), 2. Delmartino (4 Szabó L. II.), 3. Disappointment (4 Takács); f. m. Mahonia, Embona, Sárgram és Jumper.

A Bécsi Derby eredménye:

1. Coriolanus (J. Rayner), 2. Frodo (Cassolini), 3. Redler Junior (Rverson), 4. Edison (Ch. Mills).

Kiadja: A „Hétfői Napló” lapkiadóvállalat.

Pünkösdi kirándulás

Az Adrián és a Földközi tengeren

„Presidente Wilson” és Martha Washington” oceanjáró luxusgőzöskön

Triesztből

Calabria és Sicilia partok mentén, a Messinai szoroson keresztül Capri felé

Nápolyig

Indulás Triesztből a Presidente Wilsonnal május 31-én vagy a Martha Washingtonnal június 13-án

Hajójegy árak!

I. oszt. teljes áttalással — — — — L. 625.— II. — — — — — — — — — — L. 450.—

Részletes felvilágosítást nyújt visum stb. tekintetében

„COSULICH”

Trieszti Tengerhajózási Társaság

Irodája VIII., Thököly-ut 2. szám

Békebeli vacsorák

az

OSTENDE

KÁVÉHAZ

Jsti éttermében

MENÜ

600 20.000 kor.

Menü május 10-én, szombaton!

RAGOUT LEVES

BÉCSI SZOLET BURGONYÁVAL

FEJES SALÁTA

ARANYGALUSKA BORHABBAL

A menti 8—10-ig lesz felszolgálva

VARJAS

12 tagu klasszikus zenekar élén énekel

Külföldiek és vidékiek találkozóhelye

Zemzetvezető: Gábor György